

Mūsų Obalsis:
Už Progresą, Taiką ir
Demokratiją!

WILNIS

"Valdžia žmonių, žmonėms ir
per žmones lai nešynks
nuo šios žemės".
—ABRAHAM LINCOLN.

VOLUME XXI, NO. 242.

SESTADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 12 D., 1940 M., CHICAGO, ILLINOIS.

KAINA TRYŠ CENTAI.

KASDIENA...

Šelpimas Ko?
Nesunitaria.
Japonai Gudriausia.
Kaip Pasireikšti.

Penkiolika Amerikos intelektualų pasirašė peticiją prieš Herbert Hooverio sumanymą šelpiti Vokietijos okupuotų kraštų žmones. Jie sako, jog tai būtų gelbėjimas naziams.

Hooveris bandė atkalbinti pasirašiusius, bet nepavyko.

Labai nuožnu priešintis žeminiui varge paskandintų žmonių. Bet Vokietijos valdžia juk turėtų rūpintis savo užimtais kraštais. Kita, daugelis dar atmena, kaip p. Hoover "šelpė" Vengrijos žmones po pasaulinio karo. Net ir neslėpta iš faktas, kad jis varinėjo politiką, padėjo nuversti darbininkų valdžią ten. Nedang kas jam dabar tikės.

Keli lietuvių laikraščiai ragina amerikiečius šelpiti iš Lietuvos pabėgusius Vokietijos.

Cia irgi nėra užtikrinimo, kad tie pinigai nepateks naziams ar jų propagandos varynui. Kita, pabėgo juk tik turtingieji. o ne mažai jų turėjo užsieny turty. Šelpiti juos nereikia.

Bronius Raita, vienas "atsivertėlių" rašytojų, labai iškilmingai dirbęs fašizminiam Smetonos režimui, irgi pabėgęs Vokietijoje. Jis rašo, kad ten yra 500 pabėgėlių. Jie gyvena "logery", žiemi mažai duoda pragyvenimui ir žada darbus duoti.

Sako, jei kuriuos jų išleis, tai turės nazių valdžiai "atidiegti".

Kiek laiko atgal as pastebėjau, internetu Vokietijoje antas Smetona, jei bus leistas Amerikon, Hitlerio valdžia norės iš jo atsikokėjimo. "Saudra" bandė tai "sukritikuoti". Girdi, juk Amerikos valdžia davus "diplomatinių pasų".

Amerikos valdžia įgėję ir penkis pasus duoti, bet jei Herr Goebels ar Herr Himler neklausis Vokietijos, tai pasai nieko negelbės.

Jei tikėti pranešimui iš Londono, Sovietų valdžia atsiskaito bendradarbiauti su Anglija iki Londonas atsiskaitęs paliktas Chamberlaino politikos Pabaltijo krašty klausimu.

Ir nenustatė. Delko Sovietai turėtų mesti į Angliją duona, kada šios vyriausybės svaido akmenim link SSRS?

"Gudrusis Sovietų ambasadorius." Konstantinas Umanšis, kaip rašo vienas korespondentas, buvo atvejis pas Cordell Hull pasitarti. Sako, iš pasitarimo nebuvo pozityvių rezultatų. Umanšis tiek pareiškė, jog SSRS remia, kaip rėmė Kiniją, nežiurint kokie jos santykiai bus su Japonija.

SSSR davus Kinijai kredito \$450,000,000.

Japonijos valdonai buk jau "traukiasi atgal", matydami Amerikos ir Anglijos gretymumą nusistatymą.

Kazin? Taip buvo savo laiku sakytą ir apie Hitlerį ir Mussolini.

Japonai viską darys, kad sualkytų Ameriką nuo pagerinimo santykių su SSRS, o kai tik tas būtų atleista, jie kita gaida užgėdys.

Municho išdavystė turėtų būti

SSRS NENUSTOS RĖMUSI KINIJO

MIEGANTĮ NUDEJO SHANGHAJAUS MAJORA

JAPONAM PARSIDAVES MILONIERIUS KINIETIS NUOLAT BUVO SAUGOMAS 20-TIES SARGŲ

Shanghai, spalio 11.—Šį rytą atrastas jo paties lovoje nužudytas Shanghaijaus majoras Fu Siao-en. Nužudytasis yra kinietis milionierius persimėjęs į japonų pusę. Dėl savo išdavystės jisai kartą buvo užplutas 1938 metais.

Japonam Fu Siao-en buvo labai naudingas. Po pirmam pasikėsinimui į japonai labai saugojo. Gyveno japonų fortifikacijos zonoje, į tvirtovę panašiam name ir nuolat saugojamas 20 jo paties pasirinktų sargybinių. Nuo 1938 metų Fu Siao-en niekad nemiegojo toje pačioje lovoje ir tam pačiam kambariui pagreit dvi nakts.

Nužudytasis turėjo keliolika namų. Kuriamė buvo nužudytas jisai skaitė užvis saugliaus. Nužudytąjį atrado negyva žmogus, kuri tam pačiam kambariui miegojo kitą lovoj.

Nužudymas atliktas piliu, turbūt dėlto, kad nesukelti sągry. Sako, juk kuriuos jų išleis, tai turės nazių valdžiai "atidiegti".

Kiek laiko atgal as pastebėjau, internetu Vokietijoje antas Smetona, jei bus leistas Amerikon, Hitlerio valdžia norės iš jo atsikokėjimo. "Saudra" bandė tai "sukritikuoti". Girdi, juk Amerikos valdžia davus "diplomatinių pasų".

Amerikos valdžia įgėję ir penkis pasus duoti, bet jei Herr Goebels ar Herr Himler neklausis Vokietijos, tai pasai nieko negelbės.

Jei tikėti pranešimui iš Londono, Sovietų valdžia atsiskaito bendradarbiauti su Anglija iki Londonas atsiskaitęs paliktas Chamberlaino politikos Pabaltijo krašty klausimu.

Ir nenustatė. Delko Sovietai turėtų mesti į Angliją duona, kada šios vyriausybės svaido akmenim link SSRS?

"Gudrusis Sovietų ambasadorius." Konstantinas Umanšis, kaip rašo vienas korespondentas, buvo atvejis pas Cordell Hull pasitarti. Sako, iš pasitarimo nebuvo pozityvių rezultatų. Umanšis tiek pareiškė, jog SSRS remia, kaip rėmė Kiniją, nežiurint kokie jos santykiai bus su Japonija.

SSSR davus Kinijai kredito \$450,000,000.

Japonijos valdonai buk jau "traukiasi atgal", matydami Amerikos ir Anglijos gretymumą nusistatymą.

Kazin? Taip buvo savo laiku sakytą ir apie Hitlerį ir Mussolini.

Japonai viską darys, kad sualkytų Ameriką nuo pagerinimo santykių su SSRS, o kai tik tas būtų atleista, jie kita gaida užgėdys.

Municho išdavystė turėtų būti

Turėjo Paašikint, Kodėl Yra Nazių Mieste

SOFIA, spalio 11.—Bulgarijos sostinės gyventojai pradėjo grupuoti į protesto demonstraciją, kad priverstus valdžią pasakyti ko reikia tiem naziams, kurie uniformose pasirodė Sofijos gatvėse.

Supratus padėtis rimti, vėliau reikalų mišinį steris paaiškino, kad tai Vokietijos armijos fotografai, ėmę nuotraukas bulgarių kariuomenės žygiuojantį Dohrdzios srity.

Ministerio tvirtinimu, tą fotografų buvo 28 ir už dienos kitos jie išvažiuos Vokietijon.

Švedijai Nepatinka, Kad Amerika Jai Nesučinia Lėktuvų

Stockholm.—Švedijos vyriausybė instruktavo pasiuntinybę Washingtono patikrinti spaudoje pasirodžiusią žinią, kad Švedijai pristatytas karo lėktuvus Amerikos valdžia perleisdui Tarybų Ukrainoj.

Savo laiku Švedijai buvo užsiskaiš 120 karinių lėktuvų, kuriuos apsiėmė pastatyti Vultee Aircraft korporacija.

Ana žinia buvo pasirodžius žinia, kad 75 tų lėktuvų jau pagaminti, bet jie ir dar 25 to užsakymo lėktuvų, būsią pasiusta ne švedijai, bet Anglijai. Švedijon siųsti Amerikos valdžia esą nenorinti, nes mano, lėktuvai gali patekti naziams.

Motina Geležiniuose Plaučiuose Pagimdė Virš Dviejų Svarų Kūdiki

OKLAHOMA CITY.—Dvi dešimtys trijų metų fermerka budama "geležinių plaučių" aparatą pagimdė 2 svarų 11 uncijų kūdikį.

Nors kūdikis buvo normalus, bet delei silpnumo mirė. Motina po valios taisosi.

PAEIME DAUG ŽEMIGŲ KAROLIAUS BICULUS

BUCHARESTAS.—Rumunų eks-karaliaus biculės Magda Lupescu brolio kieme atrado užkastų žemių, \$10,000 auksio pinigų ir 100 bonkų sampano.

Anglai ir Rumunai Arti Santykių Nutraukimo

LONDONAS, spalio 11.—Londono laikraščiai pilni įtempytų pranešimų iš Bucharesto. Kiekvienas jų kaltina Rumunius valdžią, kad toji tiksliai nutylėjusi faktus apie nazių kariuomenės būvimą rumunuose.

Diplomatinių šiuoksniai žiuri į tą laikraščio alarą, kaip į visuomenės paruošimą nutraukimui diplomatinių santykių su Rumunija. Tvirtinama Budapešte ir Belgrade, kad tarpe Anglijos ir Rumunijos santykiai pavojingai įtempi.

Anglijos valdžia Rumunijos turtus Anglijoj ir jos kolonijose išaldė ir sulaukė kreditus. Šis žygis dar kritiškiau atsiliepė į santykius.

SSRS Metalurgiskās fabrikas. Jo moderniskumui ir didumui nėra lygaus visoje Europoj. Fabrikas randasi Tarybų Ukrainoj.

Taikos Šalininkai Siūlo Padėti Kinijai ir Kooperuoti su Sov. Sąjunga

Washingtonas, spalio 11.—The American Peace Mobilization pasiuntė vyriausybei trijų punktų programą. Tolinųjų Rytų atžvilgiu. Programoje ragina uždėti visą embargo Japonijai, duoti didžiausią paramą Kinijai ir kooperuoti su Sovietų Sąjunga.

Laikantis tokio programo, esą būsią galima pakirsti imperialistų jėgas, kurie dabartiniais sąvo manevrais eina prie sukūrimo karo Ramiojo vandenyno srityje.

Vokiečiai Nori Dar Tartis su Sovietų Sąjunga

BERLYNAS, spal. 11.—Atsakingas vokiečių valdžios pareigūnas pareiškė, kad kitą savaitę vyks vokiečių delegatų į Maskvą pasitarti nekurius klausimais.

Tuo pačiu sykiu tas pareigūnas kategoriskai nuginčino užsienyje skleidžiamus gandus, buk tarpe Vokietijos ir Sovietų Sąjungos reikiams nesutikimui iš priežasties pasirašymo karinio pakto su japonais.

NASLAITYNE SUDEGE DEVYNIOS MERGAITĖS

Jackson, Ky.—Per gaisrą nualieči prieglaudoj. Little, Ky., miestelyje, sudegė 9 mergaitės, nuo 3 iki 9 metų amžiaus. Viešna mokytoja skaudžiai apdegė.

ANGLŲ BOMBANESIAI ATAKAVO VOKIEČIŲ LAIVYNO BAZES

LONDONAS.—Skadronai Anglijos lėktuvų vakar smarkiai bombardavo vokiečių karinio laivyno bazę Wilhelmshavene ir Kruppo laivų statybų Kiel kanale.

NUO PRADŽIOS KARO SOV. DAVĖ KINIJAI APIE \$500,000,000 KR.

Jeį su Japonija ir Pasirašytų Nepuolimo Sutartį, tai Visvien Nenustotų Kiniją Remt

LONDONAS, spalio 11.—Anglų valdžios sfėrose kalbama, kad Sovietų Sąjunga painformavusi Jungtines Valstijas, kad SSRS neslėpė rėmusi Kinijos, leigu esą Sovietų Sąjungai karta, tai Kinijos rėmimas nuo to nemukentės visai.

Tvirtinama, kad Sovietų premieras ir užsienio komisarai anų savaitę kalbėdamas su Anglijos ambasadorium Sir Stafford Cripps pasakė jam, kad Sovietų Sąjunga esanti Kinijai davus \$450,000,000 kredity. Reikalui esant esą bus duota ir daugiau.

Petaino Režimas Arestavo 28-nis Komunistus

VICHY, Prancūzija.—Fasisto mūnalo Petaino režimas skelbia suėmus 28 komunistus ir eibę "labai interesingų dokumentų".

Komunistai siūlė Vichy miestie ir apylinkėje, policijai užpuolus jų susirinkimus.

Karas su Japonija Esą Galimas Daiktas

WASHINGTONAS, spalio 11.—Aukštasis valdžios pareigūnas privačiai prasiarė, kad vyriausybė vadovaujasi tuo supratimu, kad karas su Japonija yra galimu daiktas. Tas pareigūnas dar sakė, kad vyriausybė skubiai perka didelėm kiektybm gūno iš Tolimųjų Rytų, nes pradžios karui to gero nelius galimu iš ten gauti.

Ju manymu karo būtų galima išvengti, jei Japonija atsisakytų "ekspansijos" Azijoj. Pradžius karanti su Japonija, esą veikusiai reikėtų karanti ir su Vokietija ir su Italija.

Francūzai Leido Japonam Įsisteigt Aviacijos Bazę

Hanoi.—Petaino valdžia leido japonų imperialistam įsisteigti karinę aviacijos bazę Lakok miestie, Indo-Kinijoj. Bazė bus antraišis reikšmės Japonum, nes čia karo lėktuvai sustos tik papildyti kuro. Bet Kinijai bazė nuostolinga, nes randasi tik 160 mylių nuo Kunming, svarbaus geležkelio centro, kuris susijęs su Burma keliu.

Protestuoja Pries Negrų Segregacijai Armijoj

NEW YORKAS.—Žymūs negrų tautiečiai vakar įleikė prez. Rooseveltui protestą prieš "jim crow" politiką armijoj. Protestuoja, rekrutuotus negrus buria ir atskiras kuopas nuo baltųjų kareivių.

Japonija Esą Traukiasi Su Užmačiom Atgal

WASHINGTONAS, spal. 11.—Japonijos ambasadorius paformavo valstybės departamentų, kad jo valdžia pageidauja, idant Jungtinių Valstijų ambasadorius Grew sugrįžtų į Tokiją ir pasimatytų su Japonijos valdžia.

Anot ambasadoriaus, valdžia praneš Amerikos ambasadoriui, kad Japonija neturinti jokio tikslo daryti Tolinuose Rytuose tai, kas sudarytų tarpe Amerikos ir Japonijos negeistingų kėlmų.

Informaciją ambasadorius išsiaiškino baltas naujas žiuri, kaip į Japonijos valdžios traukimąsi atgal, kai Amerika padarė stiprią politiką Azijos atžvilgiu.

ORAS

Chicagoj ir Apylinkėj—giedra, truputį šaltiau, Saulė teka 5:59, leidžiasi 5:15.

"VILNIS"

(The Surge)

LITHUANIAN LABOR DAILY
Published daily except Sunday, and on every Friday together with the regular edition is included an English Section by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada, and South America one year \$5.00; six months \$2.75. Chicago \$7.50; six months \$4.75; foreign countries \$8.00; six months \$4.00. Subscription rates for the Friday edition, including the English Section, in the city of Chicago, 1 year \$2.00; 1/2 yr. \$1.00; outside of Chicago, 1 yr. \$1.50 half year 75c.

Advertising rates on application
2116 South Halsted Street, Chicago, Ill.
PHONE, VICTORY 1455

Entered as second class matter September 28, 1926, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Kreiva Politika ir Ginklavimas

Galima turėti labai stiprią karinę mašiną, bet jei šalies politika bus kreiva, tai karinė mašina neišgelbės.

Lenkija jau turėjo labai stiprią karinę mašiną. Ji gaudino ne tik savo silpnus kaimynus, bet šiaurės pietus prieš Sovietų Sąjungą. Savo karinei mašinai išbudavoti Lenkija nekuomet nesigalėjo didžiausių pinigų.

Bet ką padėjo Lenkijai jos ginklų stiprybė, kai jos politika buvo kreiva? Savo užsieninė politikoj ji orientavosi į Vokietiją ir Vokietiją ją sugniužėdė ir mėnesį laiko.

Tas pats ir su Francuzija. Kariniu atveju Francuzija buvo labai gerai pasiruošusi. Ji vos nesubankrutavo, besiginkluodama, besimilitarizuodama, bebudavodama tvirtovės ir fortifikacijos. Apie jos armiją sakė, kad tai geriausia visam pasauly. Kuomet Hitleris taip pat pradėjo ginkluotis, Francuzija padarė sutartį su Sovietų Sąjunga ir jos pozicija buvo labai druta.

Bet po to prasidėjo kreiva politika, šunkaitis politika. Francuzijos buržuazija padeda Hitleriui ir Mussoliniui sumaiškinti Ispanijos respubliką, išduoda Etiopiją, parduoda Cekoslovakiją ir atsisakoma prieš Hitlerį Munchėje. Ji atsisako nuo sutarties su Sovietų Sąjunga. Tuo būdu Francuzija susidomeralizuoja ir kuomet Anglijos prikaltinai ji paskelbia karą Vokietijai, jos pozicija jau pasidaro labai sunki. Kreiva politika priveda Francuziją prie didžiausios neslovės. Jos milžiniška armija faktinai nei nekariauja prieš įsiveržėlius.

Taigi, nežūrint stipriausio apsiginklavimo, kreiva buržuazijos politika priveda Francuziją prie katastrofos.

"Paimkite trečią pavyzdį—Britaniją. Ji tiksliai taip nusilpnina Tautų Lygą, kad ji pasidaro nepilnė organizacija. Ji tiksliai apleidžia Kiniją, kurią užpuola Japonija. Ji tiksliai parduoda tas visas žalis, kurias mes viršų suminėjome. Ji verčia Francuziją nutraukti ryšius su Sovietų Sąjunga. Ji tiksliai pastumia karan Lenkiją, o paskui nesuteikia jai jokios pagalbos. Ji užtikrina pagalbą Belgijai, o paskui pasirodo, kad ji negali tesėti. Belgijos karalius, gerai žinodamas kiek šalių pati Anglija išdėdė, išduoda ją pačią.

Ar galima surasti politiką, kuri būtų kreivė, idiotiškesnė, negu buvo Britanijos politika?

Bet prašosi klausimas ar Britanija tiksliai norėjo papildyti saužudystę? O ne! Chamberlainai turėjo labai baurius planus. Jie padėjo Hitleriui ginkluotis, jie padėjo Hitleriui praryti daugelį valstybių, vaduodamies tuo šunišku išrokiavimu, kad Hitleris sunaikins Sovietų Sąjungą. Jie taip pat rokavo, kad Hitleris tame kare prieš SSSR taip nusilpnės, jog Britanija bus pasaulio viešpačiu.

Britanijos politika buvo taip gudri ir taip pasalinga, kad ji ją nustumė į praigalingiausius šunkaitius. Ir kur šiandien Britanija atsidūrė?

Taigi, išvada susidaro aiškiu aiškiausiu: už kreivą valstybės politiką, kartais, ji užsimoka savo pražuvimui.

Britanija darė labai nemigos itakos ir į Amerikos politiką. Labai tankiai Britanija buvo tas modelis, kurį sekė oficialis Washingtonas. Kuomet keli metai atgal dar buvo vilties sudaryti demokratinę

frontą kolektyviams apsigynimui, Britanijos valdžia kuždėjo Amerikai, kad tokio fronto nereikia. Ispanijos atsitikime Amerika taip pat sekė Britanijos pėdomis. Ažuot pagelbos Ispanijai Amerika "pavaisino" ją embargo. Bet Japonijos atsitikime embargo buvo užmiršta. Vadinas ir šiuo atveju Amerika sekė Anglijos politiką.

Nedraugiskumas link Sovietų Sąjungos, pasireiškęs perėjais metais ir pradžioje šių metų, taip pat buvo atbalsis chamberlainiškos politikos.

Jei kreiva politika nėra griežtai keičiama, tai ji duoda labai praigastingą pasekmių.

Vyniojasi Kaip Ungurys

Siomis dienomis Wendell Willkie pasakė visą eilę prakalbų Connecticut valstijoje. Tarp kitko, savo prakalbose jis apeliavo ir į smulkiuosius biznierių. Pataikaudamas jiems, prašydamas jų balsų. Mr. Willkie vyniojosi kaip ungurys.

Jis sakė: "Tegul mažasis biznierių žino, kad valdžia eina su juo, o ne prieš jį. Prie republikonų valdžios nebus jokios amonės kas dėl to."

Žinoma, jis gali gražias pasakas pasakoti, bet faktai visai ką kita sako. Tarpe 1925-28 metų, kuomet laikai buvo palyginamai geri ir kuomet šalį valdė republikonų administracija, per metus laiko, vidutiniai imant, subankrutavo 22,493 mažesnis biznio įstaigos. Tai labai didelė skaitlinė. Tuo pačiu laikotarpiu didžioji biznio įstaigos darėsi negirdėtų pelnų.

Tai toks republikonų rekordas. Jis kalba ne už Willkie, bet prieš Willkie. Republikonų partijos vadovybė susideda iš stambaus biznio bičiulių. Willkie nėra nei kiek geresnis negu visi kiti, o gal dar blogesnis.

Stambusis biznis ats. "antis koncentruotą kapitalą, slopintą siopina mažesnius biznius. Prieš tą avalaną labai sunku atsilaikyti.

Mažesnieji biznierių kiek tiek atsikvėpė, kuomet atėjo naujosios dalybos laikai. Bet tie laikai jau senai praėjo.

Kiek liečia dabartinę demokratų vadovybę, tai ji taip pat orientuota į stambųjį biznį.

Smulkesniems biznieriams būtų geriausia, jeigu šio šalį susidarytų masinė Darbo Partija, kuri paimtų už pakarpas stambųjį biznį. Tuomet mažieji biznierių galėtų lengviau atsikvėpti.

Wendell Willkie gali vartiotis, kaip tas ungurys, bet labai abejotina, kad ant jo meškerės pateks daug smulkių biznierių.

"Kontrolės Komisija"

Purviniuose sklokos laikraštųpalai "N. G." siūloma išrinkti komisiją, kuri nuryktų Lietuvon ir padarytų nuosprendį ar ta dalis Sovietų Sąjungos tinkačiai valdosi. "Keleivui" tas sumanymas išrodo geras.

Ar jūs galite įsivaizdinti, kad kuri bent Europos valstybė ar kuri bent tautinė grupė kurios bent valstybės išrinkti komisiją ir pasakyti: važiuojam Amerikon prakeiktą jį ar užgirtą jį!

Amerika pasiųstų tokią komisiją į lūnatikų namus. Tie, kurie ugnin ir nuodais spliaudosi į Lietuvos Tarybų Socialistinę Respubliką, ne tik nieko bendro neturi su ta valstybe, bet yra užkeikti jos priešais. Lietuvai nereikia nei laudies priešų, nei provokatorių, kurie vyktyt jį, kaip "investigatoriai."

Ir ko jie, pagaliaus, ten važiuos? Juk Grigaičiai, Simučiai, Karpiai, Michelsonai jau senai "ištyrė" naujosios Lietuvos padėtį. Jie viską "žino", jie viską "ištyrė", (per skylę) ir jau senai paskelbė savo verdiktą, kad Lietuva yra mirus. Turbut, komisija būtų reikalinga, kad ją palaidotų.

Lietuvos darbo žmonės stropiai kuriasi naują gyvenimą. Apsivalę nuo dvarponių ir kapitalistų, jie nenori matyti kapitalistų agentų, atvykusių iš Amerikos smetonlaiziškų "socialistiškų" pažirių.

APŽVALGA

REIKIA, VADINASI, ISTIRT...

"Naujienos" jau bando susitaikinti su Jurgelioniu ir su tautininkais, kurie nori Pild. Tarybos, kaip žinoma, kelios SLA kuopos (Scranton ir Clevelande) jau pasisakė už pralalinimą J. Mažukos iš SLA Pild. Tarybos. Pagrindas-Jurgelionio donosas, kad Mažuka nežiūrį į Lietuvos reikalus tautininkų, Jurgelionio ir Grigaičio akimis.

"Naujienos" (nr. iš spalio 7 d.) rašo:

"Prieš nuteisiant kaltinamąjį turi kokia nors bešalis, kas įstaiga dalykų istirti, duodant progos kaltinamajam apsiginti arba pasiaiškinti. O šiam atsitikime jokio tyrinėjimo niekas nėra daręs."

Kaip matote, Grigaičio personalis organas negina Mažukos. Jis mano, kad Jurgelionio donosas yra pagrindas ištyrimui. Reikia, SLA Pild. Tarybos narys Mažuka neturi teisės pareikšti vienoką ar kitokią savo nuomonę. Specifiškai Lietuvos klausime jis turįs prisilaikyti nuomonės to kagalio, kurį atstovauja Jurgelioniai ir Grigaičiai.

Reikia tikėti, kad Pild. Taryba atsisakys užvesti tyrinėjimą prieš J. Mažuką, o jeigu užvestų—kad jis laikytųsi vyriškai ir jokios invizijos nepripažintų.

Tie, kurie eina prieš naująją Lietuvą, "prakši, kaip didžiausią veidmaini ir įtrytantai.

TO DO KISOTO "LOGIKA"

Prieš SLA seimą p. Jurgelionis rašė kokie turėtų būti SLA viršininkai. Jie neturi būti "karaliais", jie neturi būti dekoruoti Lietuvos valdžios (Smetonos) medaliais. Pastarąjį punktą Jurgelionis ypač pabrėžė.

Tokių raštus "Naujienos" tuomet vadino klaidėjimais, fantastika (nr. iš 1 d. birželio).

Po to pračina keli mėnesiai Jurgelionis išpila nuody ant Mažukos. Bet "Naujienos" jau nesako, kad tai klaidėjimas, kad tai fantastika. Jos jau talkos prie to tipo. Nereikala jį per ilgus metus putę į tą pačią dūdą.

Don Kisotas Jurgelionis jau neprisimena apie tuos, kurie gavo iš Smetonos medalių, nors pirmiau jis apie juos nei kalbėt nenorėjo.

Išvada taip: jei tu gavai iš Smetonos medalių, tai dabar tu esi geras. Jei tu negavai medalių ir dabar eina prieš smetonlaizius, tai tu esi labai labai blogas.

Toks protavimas tai tikras dorovinis supuvimas.

MORALIZUOJA.

"Vienybė" (nr. 186) sako pamokslą savo srovės žmonėms:

"Mes kaip ir visi kiti turime taip vadinamą 'strikalą' ir isterikų, kurie keiksmazodius laiko kovos įrankiu, o keiksmą kovą. Jų manymu, savo priešą turi iškeikti, įskoneviki jį įvairiais gatyvais budais, jei galima tai ir por-

nografiniais žodžiais juos reikia 'pasivilinti'...

"Musų manymu, Amerikos lietuviai turėjo iškilti iš to dumblo. Koliojimas tai šarlatanų ir neatsakingų žmonių kovos ir keršto priemonė..."

Žinoma, kad kovoti keiksmazodžiais yra desperatų priemonė.

Tai mes dabar prašome "Vienybę" surokuoti, kiek kartų jos pačios skiltyje ir kituose panašiuose laikraščiuose mes buvome išvadinti juodaisiais, išgimom, rakalais ir tt. Jų leksikone jau keiksmazodžių buvo pritrūkė ir išrodė, kad reikės išrinkti ekspertų komisiją keiksmazodžių leksikoną sudaryti.

Mes labai abejojam, kad jie atsisakys nuo tų "argumentų", nes jų padorių argumentų jie neturi.

KATALIKAI ABEJONIŲ SUKURIUOSE.

"Darbininkas" (nr. 76) perspausdino straipsnelį iš "Panevėžio Garso", vyskupo Paltarko organo. Tame straipsnyje, matyt, kalbama apie dabartinius Lietuvos katalikų pergyvenimus. Ten skaitome:

"Nusiminimas užvaldo dažnai žmogų žemai nupuolus, nusikaltus, bet ir tragiškiausioje dvasinėje būklėje besant nusiminimui ne vieta. Reikia žinoti pasak O. Zelono, kad 'niekas negali nupulti taip žemai, jog galima būtų pabeigti apie jo atsisakimą'."

"Hagiografija duoda daug pavyzdžių iš šventųjų gyvenimo, kada žemaišiai ir sunkiausiai nupuolę žmonės tapo šventaisiais. Prisiminkime sv. Petra apaštalą, Kristaus išsižadėjusį, sv. Mariją Magdalietę, buvusią kekę, sv. Augustiną, rafinotą išvirkėlį ir kitus. Iš nuodėmės visuomet galima atsikelti, tik reikia stiprios valios."

"Nusiminimas, vilties nuostojimas yra stipnių charakterių savinai."

Kalbama apie griešnikus, labai didelių griešnikus. Kalbama apie nupuolėlius, nusikaltėlius. Kalbama apie jų "atsikėlimą".

Taip, dabar yra proga prisikelti, tik ne teologinėje to žodžio prasme. Šventi Augustinai ir šventos Magdalietės yra anachronizmas.

Reikia labai gliai apsidumoti, kad atsipalaidot nuo praities ir suprasti dabartinį socialistinį sąjūdį.

Daugelis katalikų atsiveikins su ta praiteim, gal net tuli kunigai...

LEONO PRUSEIKOS MARŠRUTAS

Šį nedėdienį, 13 d. spalio. L. Pruseika kalbės Springfield, Illinois.

Prakalbos įvyks kaip 1:30 val. po pietų, Odd Fellows svetainėje, ant antrų lubų. Adresas: 213½ South 4th St., Springfield.

Visi Springfieldo lietuviai kviečiami atsilankyti prakalboje.

Benl, Ill., prakalbos įvyks utarninke, 15 d. spalio, Joe Bujoyvos svetainėje. Pradžią 7 valandą vakare.

Seredoje, 16 d. spalio, prakalbos bus Collinsville, Illinois, Blaho svetainėje, ant

TADAS KASČIUŠKA IR NEGRAI

Garsus kovotojas už Lietuvos ir Lenkijos laisvę Tadas Kasčiūška per du kartus buvo Amerikoje.

Pirmu kartą jis buvo vienas iš žymiausių vadų Jurgio Washingtono armijoje, kada ėjo žutbutinė kova už Amerikos laisvę, už jos nepriklausomybę. Jis buvo siunčiamas į sunkiausius frontus ir visuomet pasižyvedavo.

Generolas Tadas Kasčiūška, taip pat kaip ir generolas Kazimieras Pulaskis, buvo laikomi aukščiausiojo pagarbos.

Kova už Amerikos nepriklausomybę buvo laimėta. Tuomet Kasčiūška išvyko į savo seną tėvynę, nes jos padėtis tuomet buvo tragiška, beveik katastrofiška. Tai buvo tie laikai, pabaiga aštuonioliktos amžiaus, kada Rusijos carienė (Katrė), Austrijos imperatorius ir Prūsijos karalius baigė likviduoti Lietuvos ir Lenkijos nepriklausomybę.

Lenkijos magnatai, aristokratai nuėjo šuntakiais. Jie pasidavė vienam ar kitam užpuolkiui. Tadas Kasčiūška buvo vienas iš tų, kurie nusitarė kovoti. Su juo stojo liaudis. Jis žadėjo panaikinti baudžiavą ir buvo jau pravedęs tulas reformas. Bet pas jį vis dar buvo vilgės, kad didžiama šlektos kovos kovon. Tai buvo iliuzija. Šlektos užvis daugiausia bijojosi panaikinimo baudžiavos.

Kovoję prieš caro armiją Kasčiūška neatsilaikė. Jis ir daugelis jo artimesnių draugų buvo paimti nelaisvėn.

Kasčiūšką išgabeno į Peterburgą ir pasodino į Peterpavlovsko tvirtovę. Jis buvo sunkiai sužeistas, o k-

antrų lubų.

East St. Louise prakalbos įvyks pėtnyčioj, 18 d. spalio. Vieta — Čekų (Bohemian) National Hall.

Prakalbos St. Louis, Mo., atsisbus subatoj ar nedėlioj, 19 ar 20 spalio. Apie tai bus pranešta vėliau.

Prieš išvažiuojant jis parašė testamentą, kurį paliko ant Tamo Jeffersono rankų. (Tąsą ant 6-to pusl.)

Tadas Kasčiūška buvo be manas baigti savo dienas Amerikoje, bet apie tą laiką jis gavo pranešimus iš Francuzijos, kad ten susiorganizavo lenkų legionierių pulkai, kurie žadėjo kovot už Lenkijos ir Lietuvos laisvę. Jį kvietė Francuzijon vadovauti tiems pulkams. Jisai nusitarė važiuoti Francuzijon.

Prieš išvažiuojant jis parašė testamentą, kurį paliko ant Tamo Jeffersono rankų. (Tąsą ant 6-to pusl.)

KAIP EINA VILNIES VAJUS

Jau Gauta 42 Nauji Skaitytojai

Chicagoj vajus eina smarkiausia. Rockford ir Grand Rapids seks. Detroitas ir Clevelandas turėtų subrusti. Clevelandas ypatingai turėtų susirūpinti vajum.

Tarp chigiečių geriausia stovi North Side ir Marquette Parkas. Cicero, Roselandas ir Bridgeportas turėtų daugiau dirbti.

	731 punkty
F. Abekas (kelionė)	180 "
L.L.D. 66 kuopa, Chicagoj	180 "
J. Nedvar, Chicagoj	180 "
K. Lawdanskas, Rockford, Ill.	148 "
J. Madeika, Chicagoj	127 "
A. Dauksa, Grand Rapids, Mich.	134 "
J. Urban, Chicago	94 "
J. Vasilauskas, Detroit	86 "
T. Dabulskis, Chicago	80 "
J. D. Bendokaitis, Chicago	56 "
F. Luy, Cicero	56 "
L. Beliauskas, Chicago	53 "
J. K. Alvinas, Detroit	40 "
T. Crvens, Pochontas, Ill.	40 "
P. J. Puodžinas, Roseland	30 "
A. Bubelis, Kenosha, Wis.	22 "
J. Gerdzius, Christopher, Ill.	22 "
J. Gugas, Detroit	20 "
K. Valaika, Cleveland, O.	8 "
Per "Vilnius" rašinė	635 "
Viso	2,742 "
Siemet pralenkėme pernykštį vajų iki šio laiko	894 "

Mokslo Dalykai ir Margumynai

ASTEROIDAI

Mūsų saulė yra mums artimiausia žvaigždė. Ji netgi nėra viena iš didžiųjų žvaigždžių — tik nyktukas lyginant su didžiulėmis žvaigždėmis, kurios tik dėl savo tolimumo mums atrodo mažytėmis žiburčiukais. Kai mūsų saulė nuo mūsų yra tik apie 93 milijonus mylių, tai artimiausia mums žvaigždė yra 4½ šviesos metų toliau. O šviesa nukeliauja virš 186,000 mylių per sekundą. Taigi, norint sužinoti, kiek yra mylių iki tos artčiausios žvaigždės, reikia paverst metus į dienas, dienas į valandas, valandas į minutes, minutes į sekundes, visas tas sekundes padauginant 4½ sykį, o gautąjį skaičių vėl padauginant 186,000 sykį, ir tik tada gausime tolį mylių.

Mūsų saulė skrenda per daugelį viena: ji su savimi nešasi labai didelį pulką savo mažyčių. Daugelis paprastų žmonių yra susipažinę su šiek-tiek daviniais apie planetas, skrendančias aplink saulę kaip centrus. Saulinė sistema jų turi 9. Savo toliu nuo saulės mūsų žemė yra trečia. Bet taikydami didesnius saulės šeimos narius.

Apart planetų, yra dar 28 mėnuliai: Zėmės 1, Marso du, Jupiterio 11, Saturno 9, Uranuso 4, Neptūno 1.

Apart šių dausus kūnų, mūsų saulės šeimoje yra dar dešimt, o gal ir šimtai tūkstančių kometų, tų lengvakių, žmonių yra girdę jų, apie jas žinodavo jau girdę jų labai daug. Daugelis žmonių yra tūlas jų matę, pavyzdžiui, 1910-ais metais Halley'o kometa. Toliau praėjusių kometų žmonių labai daug, kaip ženkliai Dievo rūšybės bei besitarnaujančios nelaimės. Kometa matome la, lai retai todėl, kad jų keliai aplink saulę (orbitos) yra labai polingi; matome jas tik kai jų prisiartina prie saulės. Kitų gij visai nematome dėl jų mažumo. Vienos kometos turi mažas orbitas ir sugrįžta prie saulės kas keli metai, o kitos orbitos tokios didelės, kad jos suvokiamos aplink saulę padaro, prie jos artčiausia prieina, net į keletą dešimtų metų.

Be to, tai dar ne viskas. Mūsų žemę nuolat pasiekia meteorai, "krantinčios žvaigždės". Tai yra skvelndros, trupiniai kokių nors kada nors subūręsių kietų kūnų. Jie irgi turi savo orbitas aplink saulę. Jie yra nepaprastai gausa. Vietomis jie skrenda milijoniniais spiečiais, "debesimis", ir todėl jie kankina mus bombarduodami kaip "žvaigždžių lietus". Tokis "lietus" Ameriką nugalėdino 1833 metais. Meteorus matome tik tada, kai jie įskrenda į žemės atmosferą, kai nuo trymimos su oru ugningai įkaista ir pavirsta gaisrais.

Be to, daugybė dar tik mūsų saulinės sistemos narių, apie kuriuos paprastai žmonės yra girdę labai mažai, o daugybė nieko apie juos negirdėję. Tai yra asteroidai bei planetoidai, mažytės planetukės. Jų orbitos yra ruožte tarp Marso ir Jupiterio. Asteroidai gyvena aplink saulę — permaži. Pirmas asteroidas buvo aptiktas pirmą dieną perėjo šimtmečio — sausio 1, 1801. Jį pavadino scicilietis Piazzi ir pavadino Ceres. Piazzi jį sekė kiek galėjo. Bet kai Ceres jau įėjo į dienos šviesos dangaus skliautą, sekimas buvo jau negalimas.

Be šių matematikais Gauss surado būdą kaip nustatyti bise saulinės sistemos kūno orbitą

sulyg prisizūrėjimo į jį trijose pozicijose — skirtingose jo kelionės vietose, poros ar kelių dienų laikotarpiais. Gausso metodo nusako orbitos dydį ir formą taip, kad naujai atrastas kūnas jau neištrukt; iš anksto jau žinoma kada ir kokioje dangaus srityje jį galima rast. Šita metoda buvo nustatyta ir garsiosios Halley'o kometos orbita; kaip išskaičiuota, kad ji sugrįž po 76 metų, taip ji ir sugrįžo. Dabar, kai tik astronomai naują kometą patėmija, tai nufotografuoja ją vienoje vietoje, už dienos ar dviejų kitų, taip pat trečioje — ir cigaletę berūkanti jau nustato jos kelią ir periodą.

Antrą asteroidą, Pallas, atrado Olber's 1802 metais, bei liekant pirmojo asteroido Ceres. Šių asteroidų mažumas ir jų orbitų artumumas privedė Olberio prie teorijos, bei šie dausus kūnai yra dalelės kada nors sproguosios planetos; o jei taip, tai jų turi būti daug daugiau. Ir beje, kaip daugiau, 1907 metais jis surado dar du asteroidus — Juno ir Vesta.

Po beveik 40 metų, 1845 metais, amatorištas astronomas Hencke surado penktą asteroidą, Astracą.

Pradėta įsikot daugiau, mažesnių asteroidų, ir po 1847 metų atrasta po vieną kasdien. O per eilę pastarųjų metų rasta tiek daug, kad abelini imant, išsina po vieną kasdien. Dabar žinomy asteroidų priskaitoma daugiau negu šimtas tūkstančių.

Visi asteroidai skrenda aplink saulę nuo vakarų į rytus. Jų orbitų periodai įvairuoja nuo 3½ iki 6 metų, tai yra į tiek laiko jie apskrenda aplink saulę. Didžiausias asteroidas yra Ceres — apie 480 mylių diametro (palyginimui, mėnulis turi 2,000 mylių diametro). Antras dydžio yra Pallas — 300 mylių diametro. Kiti eina mažesnių dydžių — iki 10 mylių, kelių mylių ir 1 mylio.

Vienas asteroidų, Hermes, 1937 metų spalio mėnesį buvo priejęs arti žemės — apie 400,000 mylių atstumu. Astronomai apskaičiavo, kad dēlei jo orbitos pailgumo jis kada nors prieis prie mūsų žemės 220,000 mylių atstume; tai jau arčiau negu mėnulis. Hermes yra tik apie 1 mylios diametro. Be to, jis į mūsų žemę smogtų, tai jau didėlei sričiai būtų "švieta paibaiga."

Tai ot kokia milžiniška yra mūsų mažytės žvaigždės saulės šeima. Ir šiuos šimtus tūkstančių savo mažyčių saulę nešasi per daug 12½ mylių per sekundą linkui žvaigždės Vėgos.

Moderninis Asteroidų Jieškojimas

Nors palyginamai asteroidai yra netoli nuo mūsų, bet dėl savo mažumo jie atrodo kaip tolimos žvaigždės. Taigi per teleskopą gali ir asteroidą žiūrėti ir nežinoti, kas jis yra. Astronomai turi fotografinius katalogus kiekvienos dangaus srities, kiekvienos žvaigždžių grupės, konstatelacijos. Kiekviena sritis yra fotografuojama kas tam tikras laikotarpis. Kiekvienos srities fotografijos palyginamos. Ir jei ant vėlesnės fotografijos bife žvaigždžių grupės atsiranda koks nors žvaigždinis taškas, kurio nebuvo ant pirmesniųjų fotografijų, tai jau žinoma, jog tai yra koks nors artimas, mūsų saulinės sistemos kūnas, ir jis būna sekamas ir jo orbita tuoj būna nustatyta. Kai nau-

Anglijos kariniams orlaivininkams išrastas naujos rūšies parašutas. Parašutu nusielti ant sausumos nieko tokio, bet buvo problema kaip išsigelbėti, kada orlaivis numušamas jūrose. Šis paveikslas parodo naują išradimą: orlaivininkas su savim, apart parašuto, turi ir kitą prietaisą, kurį paleidžia kaip ir parašutą ir pasiekęs vandeni gali ant jo plūduriuoti net keturi žmonės.

LAISVAMANIŲ TOLIMESNĖ DARBUOTĖ KŪRYBINĖS KULTŪROS DIRVOJE

Nors per didelį pasišventimą ir pasiaukavimą L. E. K. Draugija atsiekė tikslą, laimėjo karo lauke pergale ant galingos tamos jėgos, kuri laikė per amžių amžius netik mano brolius ir seses lietuvius, bet ir kitų tautų narius. Laikė suspaudus, surakinus retėžiais mases žmonių naudai saujalės privilegijuotųjų. Toji saujalė privilegijuotųjų tapo Lietuvoje galutinai ir mirtinai parbloškta ir nugaleta.

Dabar pasiūsiuose ir nugaleje tamos ir prietarų galiną režimą stverkimes įgyti tyro mokslo, nors pagrindinį žinojimą. Per tyro mokslo įgytą žinią pagerinsime savo ir šeimos ekonominę būklę.

Kad gerinus nuosekliai

jas taškas ant fotografijos pasirodo, tai po kelių dienų nuotraukus kitą tos srities fotografiją, "naujakas" jau būna kiek paslinkęs iš savo pirmesnės pozicijos, lyginant su žvaigždėmis.

Dar greičiau asteroidai surandama fotografuojant šitaip: Teleskopas nustatomas ekvatoriškai, tai yra taip, kad galima jį būtų kreipti nuo rytų į vakarus. Tokį teleskopą tam tikru motoru kreipia į vakarus tokiu tempu, kokių žemė sukasi į rytus, kad į bilę žvaigždyną teleskopas nustatytis jį žiūrėti į tą patį tašką per kelias valandas. Prie šitaip nustatyto teleskopu pritaikoma fotografinis aparatas ir lensei laikoma atidarius per dvi, tris ar keturias valandas (long exposure). Ant šitaip nuotraukos fotografijos žvaigždės yra kaip apskriti taškai. Be to, tame žvaigždynų pasitaiko asteroidai, tai jį ant fotografijos išsina ne kaip taškas, bet kaip pailgas bruožas. Matote, žvaigždės dėl savo didelio tolio per tas kelias valandas savo skridimo neparodo, tam reikia ne kelių valandų, o kelių deščių ar net šimtų metų; bet artimas asteroidas per tas kelias valandas šiek-tiek paslenka į rytus ir ant fotografijos užsirekorduoja bruožuku.

Tai ot šitaip asteroidai ir gaudomi, ir įkataloguojami. S. V.

ekonominę būklę, reikia būtinai turėti gerą sveikatą ir neprarasti jos. Kad turėti ir neprarasti gerą sveikatą, reikia žinoti: Kas daryti, kad buti sveiku, linksmu, ištvėringu ir sunkiausią gyvenimo našta pajėgtume nugaleti. Kiekvienas iš mūsų turim žinoti, kad gera sveikata prieguli nuo maisto. Sveikas, atatinckamas pagal amžių ir užsiėmimą maistas suteikia neįsėmią energiją ir ilgamį. Energija sumanijai senuodota suteikia gyvenimo palaimą.

Tad mums Amerikoje gyvenantiems laisvamaniams atseina nelstanciai ir neilautiniai žygiuoti pirmžan- kas keliu toliau. Susidję su organizuotomis kultūrinėmis grupėmis rengime prelekcijas iš sveikatos srities. Gydytojų ir dentistų lietuvių mes turime pakankamai kiekvienoje lietuvišios apgyventoje didesnėje kolonijoje. Jie pakviesti noriai patar- naus už mažą atlyginimą.

Temos prelekcijų turėtų būti tokios, kurias tuojau galima prie kasdieninio gyvenimo pritaikyti. Štai pavyzdin: 1) Delko žmogus tunka? 2) Kaip suliesėti nepakenkus grožio išvaizdai ir gerai sveikatai? 3) Maitinanti kūną maisto medžiaga. 4) Kas tieji vitaminai ir kur jie randasi? 5) Kas yra laukios (glands) ir kas atstinka su žmogum, jei nors viena iš jų laukų sukrinka? 6) Motina ir vaikas ir tt. Tūkstantis temų sveikatos srityje turi būti plačiosioms masėms žmonių išaiškinta, jei norim būti sveiki, ištvėringi, atspari nuo ligų, su- laukti ilgamžio ir nugaleti sunkiausią gyvenimo našta.

Dr. A. L. Graičunas.

Drauge, ar matei savo pažįstamą, ar pakalbini jį užsirašyti "Vilni"? Dabar vajuas metas.

Kiek Francuzija Paklojo Kareivių Flandrijoj

Praeitą imperialistinį karą kiekvieną kariavusių pusį didino nuostolius kitos pusės, kas liečia kariuomenę. Bet šiam kare abidvi pusės išviso vengia minėti užmuštų ir sužeistų skaičių. Kodėl taip daro, tai visiems suprantama. Šiam kare su kareiviais žusta ir civiliai gyventojai. Tai žustančių skaičius kur kas didesnis, negu buvo praeitam kare. Delto tai nė viena kariav- jančių pusių nenori apie nuostolius gyvasčių kalbėti. Bet kartais ir nenorint prasikverbia kelios skaltinės ir jos parodo nuostolių tikrumą ar arti tikrumo. Štai vienas francūzų valdžios žmogus prasiarė, kad Flandrijoj buvo 1,350,000 taltinkinių kareivių. Tai maždaug po 450,000 kareivių Anglijos, Francuzijos ir Belgijos. Iš to skaičiaus, vokiečiam sulaužius francūzų frontą, per Dunkirko uostą Anglijon išvežė 335,000. Kiti visi žuvo arsiuose mušiuose su vokiečiais arba pateko į jų nelaisvę.

Londonas teigia, kad parsivežti kareivių skaičius buvo 200,000 anglų kareivių, 40,000 belgų ir 95,000 francūzų. Tokiu būdu Flandrijos laukuose francūzų kareivių žuvo ar nelaisvėn pateko 355,000 kareivių, belgų žuvo ar nelaisvėn pateko 410,000 kareivių. Jei anglai tikrai ten turėjo 450,000 pirma kastrofos, o parsivežė namo tik 200,000, tai reikiška, kad Flandrijos laukuose anglai paliko 250,000 savųjų vyrų. Nežinia kiek vokiečiai ir olandai neteko žmonių, bet kas liečia anglus, belgus ir francūzus, tai mušiai ties Lamanšo kanalu jiems viso kainaavo 1,015,000 kareivių.

H. J.

Boston, Mass. — Sir Louis Beale, narys anglų komisijos suiprkinėjančios karo reikmenis iš Amerikos, pareiškė, jog Anglijos medžiaginė stiprybė su pagalba Amerikos masineries, galų gal, įveiks vokiečius.

ĮVAIRENYBĖS

Harry L. Bateson, kalifornietis, sukėlė didelę sensaciją hortikultūros mokyme. Jis paskelbė suradęs "dingusį ryšį" tarp augmenų ir medžių, kaip kad įeiskoma "dingusio ryšio" tarp gyvūno ir žmogaus.

Bateson štai ką sako: Iš rožės išsivystė slyvos, grūšos, obuoliai ir pyčės. Zemuogės yra protėvis rožės, bet tarp zemuogės ir rožės buvę kas kita, iki šiol skaitoma "dingusiu ryšiu". Bateson ir suradęs tą ryšį. Bateson taipgi sako, kad tas atradimas duos galimybes išvysti naujų vaisių, kaip Burbankas išvystė "grape-fruit" ir įvairių naujų augmenų.

Ten pat Kalifornijoje dirbama, vystoma ir kitas produktas, kurio tikslas tačiau kaip tik priešingas. Vaisiai vystoma žmogaus gyvybės palaikymui, o tas produktas

Ten pat Kalifornijoje dirbama, vystoma ir kitas produktas, kurio tikslas tačiau kaip tik priešingas. Vaisiai vystoma žmogaus gyvybės palaikymui, o tas produktas

Kaip Naziai Žiuri Į Anglišką Kalbą

Stomtruperių organo "Das Schwarz Corps" redaktorius kaž kur nugaręs vokiečius studentus dainuojant "It's a Longway to Tipperary", kitą dieną parašė pikta editorialą išbardamas studentus ir išniekindamas anglų kalbą.

To nazio mąnymu, anglų kalba "tai tik pseudo-vokiškas dialektas, kuris po karui niekam nebus reikalingas".

Girdi, jeigu jau vokiečių studentam reikia angliškai dainuoti, tai esą geriau, kad dainuotų šitaip: "Kaip didelis niekšas Churchill yra; kaip didelis melagis, šliužas, gėlonpilis kas Canterbury'io arkivyskupas yra."

Vietoj anglų kalbos, geriau esą pasimokyti didingos rolės, kurią jiems reikės vaidinti po karui. Bet jeigu jau būtina vokiečiam esą mokinėtis angliškai, tai geriausia, kad susipažintų vien tik su tipiškais pavyzdžiais išsigimusiis vokalizmu, kam šitoji iškraipyta gatvės kalda — aiškiausia silpnaprotystė — vien tinka.

Neveltui svietas į nazius žiuri, kaip į XX amžiaus barbarus.

RASYTOJAS LEWIS PROFESORIAUS UNIVERSITETE

MADISON, Wis. — Žinomas Amerikos rasytojas Sinclair Lewis pakvietas į Wisconsin universitetą profesoriauti. Rasytojas pakvintiną priėmė ir iki kitų metų liepos mėnesio dėstys pamokas apie "kurybinį rasy- mą".

NEW YORKAS. — Budapešto radijo žiniomis, kito stipri eksplozija Suhron Alieus kompanijos įmonė, Rumunijoje. Daug darbininkų užmušta. Aliejaus įmonė priklauso anglam.

gyvybės naikinimui.

Douglas kompanija dirba bombanešį orlaivį, kuris bus visam sviete didžiausias. Jis turės 132 pėdas ilgio ir virš 42 aukščio. Jo motoro jėga bus 8,000 arklių. Jis galės gabenti 125 žmones.

Amerikoj manoma, kad jis bus didžiausias, bet kitos šalys gal irgi dirbina tuos paukščius, nori turėti visų didžiausią.

Daktarai Claire E. Turner, Marshall Dennison ir Harold Edgorton demonstravo Sveikatos Asociacijai savo suradimą, kad ligų gemalai (germs) lekia nuo vieno žmogaus prie kito mylią į minutę greittumu.

Jau senai daktarai liepia žmonėms užsidengti burną ir nosį kuomet kosi ar čiaudi, bet iki šiol nebuvo parodyta, kad ligos gemalai taip greit lekia.

Visi trys daktarai yra Massachusetts Technologijos Instituto, kuris yra Cambridge, Mass.

Šienligė (hay fever) pa- eina iš dulkelio, kurios susi- dėja iš sudžiuvusių ir su- trintų žolių — pikt-žolių. Tos žolės daugiausia auga kur žemė nudžiuvus, kur dir- vonai.

Zemės konservavimas, ap- auginimas žole ir javais ma- žina šienligę.

Milwaukė, kur padaroma daugiausia alaus, ir kur so- cialistų miesto majorą bal- suotojai išmėtinė ant giesmi- ninko, bandyta naujas išra- dimas, trokas ant gelželio bėgių.

Sakoma, išradimas yra praktiškas. Vienas su moto- ru trokas galės vežti bent keturis ar penkis kitus, be motorinių trokus.

Reikiška, trokų vežikų reikės mažiau. Pelnas bus kom- panijos didesnis.

Dabar veik visų išradimų pasekmė tokia.

Sovietų Sąjungoj vienas gyvulių auginimo kolekty- vas augina avis, kurios veda po penkis ėriukus.

Irona, Mich., yra karvė, kuri visuomet duoda pieną. Ji visuomet melžiama. Su- laukus 18 metų ir 5 mėne- sių ji buvo davus pieno jau 230,732 svarus.

Lietuvoj išleista jau IX tomas Lietuviškos Enciklo- pedijos. Leidžia Spaudos Fondas, o paruošė Vaelovas Biržiška.

Pradėta jį leisti jau se- niau, ir darbas tęsiasi.

Ar žinote iš kiek dalių su- sideda Amerikoj daromi au- tomobiliai?

Penkiolika metų atgal su- siddėjo iš 4,500.

Desimts metų iš 6,000. Dabar iš 16,000.

A-n-s.

BUVUSIOJO PONO LIZDE

Kelionės Reportažas

Laiminga Lietuva!

Šie žodžiai mirgėdavo daugelio laikraščių skyliose, jie būdavo šūkajami visur ir kiekvienas mažiausia progą.

Laiminga... Bakužėlės su lindusios, kyšo šiaudiniai, sakytum išpūsti trobelių stogeliai, langai mažučiai... Pro langus žvelgia apmūšęsios mūkelės ir vaikučių murzini veidai. Jei tik gražni pastatai, jei tik stogas naujas ir raudonai dažytas, žinoki, ūkis pirkas ir varžytinų, ūkis priklauso valdininkui, atsargos generolui ar spekuliantui. Valstietis išvartys į visas keturias puses, o ūkyje sėdi buvęs rėksnys, jo gimėnės ar pusėninkas...

Levanpėdės dvaras. Dirbamos žemės 280 ha. Savininkas — naujas ponas — lietuviškas daktaras ir, kaip visa apylinkė tvirtina, ypatingai karštas tautininkas. Rūmai gražūs, net didingi. Tyla. Pagaliau išėmia iš apacio, iš virtuvės sulysusi, drebanči lyg košeliu senuit ir, čiupusi į rankas šluotą, švarina laiptus. Išėmia kita, kiek jaunesnė, bet taip pat suvargusi ir, be bulvių tešmenos, be karvių tešmenos, be klebonėlio ir ponuliuko dvarininko bizono ar blogų žodžių nieko kito nėra nei mačiusi, nei girdėjusi.

— Kur gi dvaro šeimininkas? — klausiu moters. — Kad jis jau nebe šeimininkas. Komisarą savo turin... — Seniai šitame dvare tarmuotai?

— Aš tai jau visą amželi. Vienas ponas augino, kitas pasendino, — šneka drebanči senuit. — Pasirodo ir trečioji. Veidai liepsnomis žeria ir visa tota kūpiną, tik labai pikta ir susirūpinusi. — Šitoji tai ponios sesuo, — šyptelėjo antroji. — Pikta bu-

siai ir naująjį valdžia nepatenkinta.

— O tamsta patenkinta? Ar žinai, kas dabar Lietuvą valdo?

— Ką man daug žinot. Lietuvą, sak, valdom mes patys. O dėl patenkimo tai šitai: ponų nebėra — biziūnų nebėra. Ponų nebėra, ir sava duona kamesnė. Dabar dar ir sviesto gaunu, ir daugiau mokės, tai kogi. — Tokia Lietuva tegu gyvoja ir gyvuoja. —

JIS ŽIURĖJO TIK SAVO PELNO

Susitinku komisarą pavaduotoją drg. Mokiną. Vyras jaunas, energingas ir sumanus. Dvare dirbo kaip pieninės mašinistas.

— Žiūrėkit, drauge, koks čia didelis bravoras. O štai kokia pieninė. Bravoras puikus, pieninė sugrūvusi, sulūžusi. Jei reikėdavo kas pagerinti ar naują mašiną pirkti, tai buvęs savininkas pietus šokdavo. Jis nesistengė nieko gerinti, tik spaudė ir spaudė sau pelną. Aš, pvz., už savo darbą penkisdešimt litų mėnesiui tegadavau.

Apeinau įvartus, apžiūrėjau visus pastatus, vaikštinėjau po parką.

Mūsų apskaičiavimu, — aiškina man komisarą pavaduotojas, nes pats komisarą išvykęs į kiltį to paties savininko buvusį dvarą — dvarininkas su rinkdavo apie aštuonisdešimt šikštenčių gryno pelno per metus.

— O kiek darbininkams mokėdavo?

— Moters darbymečio metu gaudavo po du litus, — vyrai — po tris — tris su puse. Ordinarija taip pat buvo ne kažin kokiu. Oi, paiesim toliau, ten apacioji, pamatysit kaip gyveno kunščiai.

Stoviu ant kalno, žiūriu į atlatę, žiūriu į pakrypusius, ilgus pastatus ir neįrūti eiti į vidų. Negi pirmą kartą žinoti, kad pas dvarininkus kiaušės ir šuonės šimtą kartų geriau gyvendavo, negu žmonės? Taip būdavo ten tik pas senius šliktas, bet ir pas mūsų buvusiuosius lietuviškus ponus. Atvirai kalbant, pas šliktas, kumigaiškės buvo jau sena tradicija "chama, muziką" nelaikyti žmogumi, bet už tai kai kurie jų neturėjo praktiško sadizmo, o jau pas mūsų lietuviškuosius ir viena ir antra buvo susidėję į krūvą. Dėl to tad darbininkų, kumečių išnaudojimas būdavo dar žiauresnis ir šlykštesnis.

— Ne, — sakau, — neisiu ten, žinau. Tegu mano jaunienaitė draugai apsisvalgo. Verčiau atkinkit man rūmus, aš įėjusiu pasižiūrėti to lizdo, kuriame gyveno ir šildėsi mūsų buvęs ponas tautininkas.

— Prašau... Jis kaip ir visi — veda mane į rūmus komisarą pavaduotoją, — bet ji tai tikrai buvo žiauri. Jei ordinariškai kuo nors pasiskųdavo, dvarininkas sakydavo: "Nutilk, nes supūsi kalėjime". Žmona tuojau pridurdavo: "Neatidėliok ilgai, tuojau juos pamokyk, gyventi man neduoda."

SUDUZUSI TAURĖ...

Kambarių, kaip ir kiekvienam dvare, daug. Atvaizdai, paveikslai, puošnūs baldai, tūšios bonkos. Bonkų gal penketas šimtus. Jos suguldys kampuose, dar ne mažiau rūkose. Iš jų sklinda praeities linksmybių, praeities gyvenimo kvapas. Jau vien bonkos sakyte sako, kad šis naujasis lietuviškas ponas žiūrėjo į gyvenimo linksmni ūžančių galvą parniręs...

Paveikslai taip pat. Kažkokie senovės angli, olandai šit moteris apskabing ir kiekvienas laiko taurę rankoj.

— Buvęs savininkas, matyti, nugaravo?

— Šur svečiai ir su svečiais. Retą sekundę jų nebūdavo, — aiškina vyras, saugojęs rūmus, kad niekas "nepabėgėtų".

Ant stalo šėmyninė fotografija. Sėdi jauna, graži moteris, šalia jaunas berniukas. Už jų nugaros stovi pakirptais ūsais vyras.

— Buvusieji dvaro savininkai, — sako man vyras. — Ilgiau fotografiją laikau rankose. Visi trys šypsi, visi trys laimingi ir patenkinti tuo, ko buvo pasiekę. Ką neperseniai, galvoju sau, jūs kalbėdavote? Mes esam lietuviai, mūsų tėvynė Lietuva. Tautos vadas "paskė", ir mes visi turime dirbti, turime jo klausyti ir būti la-

Baisu rodo ir pažūrėti! Tai ne baidyklės, bet žmonės, jaunieji orlaivinkai išbando maskas kaip jos veiks jei priešas paleistų nuodingas dujas. Bandymai padaryti J. V. armijos orlaivne, March Fielde, Riverside, Cal.

mingi. Be abejo, ne kitaip. Jei būtų net bent kartą kitaip pažvelgti po dvaro langus į Lietuvą, jei būtų net kalleje — pripažinti, kad tik mes, priekšaky su savo "milynuojamais tautos vadu" esame pertęgę ir laimingi, o visa Lietuva skursta, nebūtumėte tiek daug bonkų įstūtinę, nebūtumėte turėję tokio dvaro, o būtų net ištręti arba sėdę kalėjime. Dabar, be abejo, gal ir asarojote šis jaunoms moters akys, nes visa tai, kas buvo iš laudies pagrobta, vėl atitenka liudziai; gal ji ir verčia nebegalėjanti savo tarnaitę tampti už plaukų ir apsausti jį vagilia. Gal ir vyras susiraukęs kur nors dūsąja, kad "žuvo" Lietuva, nes ir jo štai kabo divanmūžiai, o šūnes, liežuvis iškisę, laksto palangėse, uostinėja ponų medžiogi, pono gi jau nebėra. Vieton medžioklės ir šūkavimo: "supūsi kalėjime", ponas gal turės imti dalį į rankas, turės eiti dirbti kaip ir visi jo ordinariškai, kurie dirbo ir tebedirba laukuose. Taigi žuvo "laimingoji" Lietuva...

Padėjau fotografiją atgal. Priėjau prie knygų spintos. Keli tomai enciklopedijos. "Aš buvau tavo žmogus", "Lietuvos bajorai". Januoliai, viena kita mediciniška knyga. Tai visos dvasinis penas.

Atsigrįžiu, ogi didžiulę taurę

UNIVERSAL RESTAURANT
Vestuvėm, Krikštynom ir Kitoms Bankietam Suteikiame Patarnavimą Liekvenam Patarnavimą Vienam
Antanas Norkus, Sav.
750 W. 31st St. Chicago, Ill.
TEL. VICTORY 9-6000

Pirkit pas MUTUAL LIQUOR CO.
NATHAN KANTER
Wholesale
4707 So.
Halsted St.
Tel. Blvd. 0014

SPECIALIAI KETVIRTADENIAIS
Shampoo, Finger Wave and Arch — už viską... 50c
Pirmadieniais, Antradieniais ir Trečiadieniais, reguliar, \$2.50; Permanent Wave (Shampoo, Rinse, Trim. included) \$1.50

Telefontukite dėl Appointment VICTORY 2897
MIRROR BEAUTY SALON
3152 S. Wallace St., Chicago, Ill.
MERLE ZALD, Mgr.

GUST'S LIQUOR STORE
Čia gausite įvairių gėrimų. Snagi ir linksma visiemis vieta.
2710 West 59th St. CHICAGO, ILL.
G. E. BUDRIS, Sav.
Phone Prospect 6977

KAIP DAKTERAS PARŠĖ JUSŲ RECEPTAS
YOUR PRESCRIPTION
the Way Your Doctor Wrote It

UNION DRUG CO.
35th & S. Halsted St. Chicago, Ill.

aš sakau, kol mokėstis bus išspręstas, mes turime dirbti tri-gubai. Nebe dvarininkui, tik sau dirbame.

Pasiėneku su darbininkais laukuose. Džiaugiasi nauja santvarka, džiaugiasi naująją Lietuvą, tik žinoma, laukia, kad geriau jiems už darbą atlytintų.

Viską išklausan, viską suprantu ir viskam priitariu. Tačiau dvaro vaizdas, dvaro vidus — povai, šūnes, pistoletai ir sudaužtos taurės vis dar tebe mirguliuoja mano akyse. Prisi-graibsteli turtų, lėšavot, sekė senųjų kumigaiškų mados, o kas jū būvot prieš dvidešimt — trisdešimt metų? Kas jus spėjo taip suslyškinti? Ir vėl prisiminiau, matys ty ponų miegamaj. Du sutrūkę batai. Padėti jie prie gražių lovų, nes jau valstietis atėjo į jų puošnią lovą, tačiau skirtumas tas labai didelis: valstietis, puošnioji lova išmiegojęs, paliko batus ir bėsus išėjo laukų arti, o jūs? Jūs buvusieji ponai iki dešimtos, iki dvylikos miegoję, išokdavot į lakiruotus batus ir jais spardydavot vargšus valstietį į paširdį. Ir dėl to jū nebėra, ir dėl to tegyvuoją mūsų išvadotas darbo valstietis, tegyvuoją jo kūnas ir siela žiūrėjo patariškai pavogtos ir vanagus perėtosė gūšose. Kitokios bus gūšos, kitokia bus ir Lietuva!

J. Ripka

Vilnų Rezervą Pažadėjo Laikyti Jungt. Valstijos

Londonas.—Anglijos ir Amerikos valdžios sutarė vilnų rezervą atvežti į Jungtines Valstijas, kad reikalui esant Amerikos valdžia vilnas galėtų nupirkti.

Apie sutartį pranešimą paskelbė tiekimo ministerija.

PRANEŠIMAS
Advokatas D. LINCOLN ORLOW praneša, kad savo raštinę perkėlia į naują vietą žemiau nurodytu adresu. Advokatūra praktikuoja visoj valstijoj federaliuose teismuose ir skyriuose. Specialiai apdraudus teisių duodame patarnavimą visiems, kurie tik turi bile ko-kius nesusipratimus su apdrauda dėl senumo, ar pamesta, ar būtų sumokėta ar užmiršta,—visa tai padedame atliksyti. Sutinku nuvažiuoti ir į kitus miestus ir valstijas dėl svarbų bilų. Simpatizuojame pažangioms darbo organizacijoms.
D. LINCOLN ORLOW
Attorney and Counselor-at-Law
5404 Hohman Avenue
HAMMOND, INDIANA

PIRM NEGU PIRKSITE, MATYKITE PROGRESS KRAUTUVEJE ŠILDOMUS PEČIUS
PARDUODAM VISŲ GERŲJŲ IŠDIRBYSCIŲ
Už Mažiausias Kainas Mieste
COLES, MOORE, MONOGRAM, AMERICAN, QUAKER, ATHENS, SIEGLER, IR KITŲ

Sios Naujos mados MOORE išdirbystės alieju kėrenamas išdirbtas
Parsiduoda nuo \$49.50 ir aukščiau.

Simtai pasirinkimui kitų pečių
Aliejum kėrenami išdirbtai, nuo \$29.50 iki \$95.00
Anglim ir malkom kėrenami, nuo \$12.50 iki \$75.00
Kombinuoti gėsi ir anglim pečiai, nuo \$59.50 iki \$150.00

Didelė Nuolaida už Seng Pečių Mainant ant Naujo
Siūloma Specialiai Numazintom Kainom
Kaldros, Matracai, Blanketai
\$3.00 pilnos meros vatinės kaldros, po... \$1.69
\$5.00 pilnos meros vatinių išpildytos kaldros, po... \$2.95
\$7.00 vatiniai matracai, po... \$4.49
\$15.00 springiniai matracai, po... \$7.75
\$3.00 vertės 70x80 dvigubo didumo maišytų vilnų blanketai \$1.98
\$10.00 vertės 70x80 colų dydžio 100% vilnoniai blanketai, po... \$6.95
\$20.00 vertės pilni naujos mados lovos (renginiai): Graži Lova, Coil Springs ir 45 svarų Vatinis Matracas—viskas tik už... \$11.95

PROGRESS FURNITURE CO.
3222-24 So. Halsted Street, prie 32-ros Gatvės
JURGIS NAKROSIS, Vedėjas
Tel. VICTORY 4226 Chicago, Illinois
Pasiklauskite mūsų gražaus RADIO Programo vedėjo, 11:30 valandą prieš piet, iš stoties WGES

Autorizuota Agentura PACKARD—CHRYSLER PLYMOUTH AUTOMOBILIŲ

BALZEKAS MOTOR SALES
PACKARD Chrysler-Plymouth
3451 Archer Ave. 4030 Archer Ave.
Tel. Virginia 1515

Telef. Republic 1538.
INTERNATIONAL LIQUOR CO.
6246-48 S. California Chicago, Ill.
Lietuvų didžiausias degtinės ir vyno sandėlis. Užlaiko geriausią amerikonišką ir importuotą degtinę.
Reikalaukite jūsų tavernui Sunny Boy, 4 metų senumo, Kentucky degtinės. Turtinga, švelni ir labai puiki degtinė. Taipgi reikalaukit lietuviško Krupniko.
PARDUODAME TIKTAI TAVERNAMS
Mūsų Valandos nuo 9 iki 5
Užsakymai išvežiami sekanti diena.

FRANK VIZGARD

GINKIME SAVO POZICIJĄ

BALTIMORE, MD.

Padrąsintas F. Abeke, kada jis eina lankėsi su pralabai, kad pranešiau ką nors ir "Vilni" iš musų apie linkę veikimo, aš ir bandysiu ką nors pabrėžti, ypač, kad iš Baltimorės, nes daug baltimorietų yra apsigyvenę Chicagoje ir jiems gal bus žinęd.

Zengdamas pirmą žingsnį su šiuo rašinėju ir "Vilnies" pastogę, sveikinu visus vilniečius, spausdamas juos dešinę. Linkiu jums viso labo visame kame.

Šiuo kartu mažai ką pabrėžiu iš musų veikimo, kadangi nežinau, gal nepatiks mano rašyba ar minėty "Vilnies" redaktoriam. Jei bus pageladajama, tai pabrėžiu ką nors vėliau. Noriu šį kartą biskį tarti apie Lietuvą.

Gerbiameji ir gerbiamejos: Kurie pritarime dabartinei Lietuvos valdžiai, ginkime organizuotai savo poziciją, nes kitaip busim dar ilgiau puolami priešu.

Nelaukime ir neatsidėime vien ant redaktorių, kad šaudytų didžiuliu kanuoluon darbininkų priešu ir kovą laimėtų, jie atlika savo pareigas gerai namdami priešu. Bet be musų pagalbos kova gali ilgai tęstis. Todėl norėdami greitai tą kovą užbaigti ir laimėti, darykime viską, kad įtikinti suklaidintus lietuvius ir laimėti juos savo pozicijai. Tame turime veikti bendrai. Prieš mūsų susirinkimus arba šiaip organizacijų turime sueiti ir pasitarti, kad kokiam svarbiausiam reikalui galėtume mušti į vieną šaltį ir išsklaidyti tas ukanas, kuriose yra aptemdyti nekurie darbininkai.

As nesakau, kad reikia citi ir mušti priešu; jie yra tokie pat darbininkai kaip ir mes, tik sužavėti melagių redaktorių, kaip tai "Keleivio", "Naujienu".

"Vienybės" ir visų kitų tokių, kurie sėja neapykantą tarp darbininkų. Jie apsaukę pažangiusius "penka kolona". Jie savo skaitlytojus drasina prie muštynių ir šaukia braukti iš draugijų, jie bando persekioji darbinietes. Ir jų ta pikta propaganda bei kūr prigyja. Pavyzdžiui, Motery Piliččių Klube užpuolė senelę M. Janonienę, kad ji pasitrauktų iš klubo arba iš L.L.D. Senelė, dėlei gyvenimo aplinkybių, apleidė L.L.D.

Taigi, nors valandėlę pamirkyt apie viršminėtus įvykius, redaktorių ir kitus vadus ir ko jie mokina; kurliuk veda juos mieli darbininkai. Jie per kelis metus mokino šaukti, rėkti: "Mes lie Vilniaus nemurimsin". O kada Vilnius tapo sugrąžintas, tai jie kitiap užvedžiojo, buki tai Vilnius nelegaliskai atgautas.

Koks tai butų naivus žmogus, kuris manytų, kad išpėstas koks daktas būtų pripažintas legaliską gražinant per patį pėšikų.

Katalikų srovės leidžiamai laikraščiai didžiūmų kunigų redaguojami turi tam tikro išroka-vimo meluoti ir šnečioti dabartinius įvykius Lietuvoje, nes nuvarė juos nuo valstybės lovio, iš kurio tuko prie Smolnos rezimo, bet socialistai meluodami ir šnečiodami dabartinę Lietuvos valdžią lošia durnelio roglę dēlio, kad jie pračty šauktė: "Darbininkai visų šalių, vienykitės! Jūs nieko nepralaimėsite tik rečėjios."

Ar manote, kad tie melai ir šnečioti darbininkų prieš darbininkus šiaandieną išeis jums ant naudos? Ne! Su melu toli

nenueisite, nežiurint kokių priemonių nesigriebsite. Jūsų melagysčių žvalkės šviesą mažina laikai ateinanti iš Lietuvos. Melagiams ir išnaudotojams saulutė leidžiasi, laigiasi diena. Artinasi ta diena, kada reikės stoti prieš darbininkų tribunolą ir išduoti rėkundą savo melagysčių ir visų kitų šnečiotų ant darbo valdžios.

Prie pabaigos biskį pasakysiu iš d. Abeke pralabos Baltimorėje. Pradžioje savo kalbos gerai paaiškino apie L.L.D.; kokią svarbią rolę lošia lietuvų gyvenime ir kodėl kiekvienas darbininkas turėtų priklaustyti. Toliau tēse apie vietinius įvykius ir karą.

Tėjoj temoj kalbėjo apie Lietuvą, ir perversną. Kalbėjo tiksliai, F. Abeke, kurios buvus netaizai, klausė ramiai. Klausymų klausė ne daug dēlio, kad kalbėtojas gyvenimo įvykius piešė tikrai. Tiki vienas žmogelis, užžavėtas viršminėtų melagių, sakė buk laisvą laisvą iš Lietuvos nuo brolio, kuris turėjęs tris karves, tai vieng holšeivik atėmė. Bet kada teko iššinėkti su vienu, kuris žino tą jo broli ir koks jis gyventojas, tai sako, kad galėjo turėti tris vištas, tai jau vieng vanagas nunešė, tai dabar sako, kad holšeivik atėmė jo karvę. Kita moterėlė sakė, kad jos tėvo javus iškėlė ir pusę grūdų išvežė. Ir tai tiksliai melavo, nes holšeivik neliečia kokių devyinių margų palivarkų, kaip jos tėvas turi, bet dar tokiu duoda.

K. Mikolaitis.

Kursėnų Apie linkę Buvusių Karių Sveikinimas Kariuomenės Vadui

Kaunas (Elta). — Kursėnų apylinkės ir miesto buv. 1918-1919 m. holšeivik Raudonosios —lietuviskos armijos dalyviai —kariai pastutė Lietuvos Liaudies Kariuomenės vadui gen. Zemaičiui tokį sveikinimą:

"Garbingas Lietuvos Liaudies kariuomenės vade Zemaiči!

Mes, žemiau pasirašę 1918-1919 m. kovų dalyviai —Raudonosios Armijos kariai, kuriuos teko kurtis Kursėnų mieste ir apylinkėje ir teko kartu su jumis, mēlas drauge Kariuomenės Vade, ginti Lietuvos darbo žmonių laisvę,—gerai prisimename žūbtūtingą kovą ties Luoke, kur, jums vadovaujant, mes visi, kaip vienas, garbingai gynėme kraštą nuo puolančio tuo metu buržuazinio priešo ir kur garbingai buvo atlaikytas frontas.

Netekę jūs, mes visą laiką, valdant Lietuvos kraštą kapitalistams, plutokratais, liūdėjomė ir sunkiame savo kasdieniniame gyvenime minėjomė jūsu, kaip garbingo darbo žmonių liaudies kovotojų, vardį; bet šiaandien, tartum tas švėtyrus, jūs vėl grįžote į Lietuvą ir einate garbingas mūsų krašto Liaudies Kariuomenės vado pareigas. Mes tikime, kad, vadovaudamas mūsų kariuomenę, šiaandien jūs pajęsitate išlaikyti nepriklausomą Socialistinę Respubliką. Mes, kaip seni kariai,—mes eisime ginti darbo žmonių laisvę ir nepriklausomybę. Tad vadovauk mūsų krašto ginkluotosios pajęgos, o mes visada būsime kartu su jumis."

NUO REDAKCIJOS. Prie šio pranešimo, kurį imame iš "Dar-

PRADĖTA DIDELI DARBAI VILNIUJE

Vilnius (Elta). — Maskvos dienraštis "Pravda" štai ką rašo apie Vilnių:

Beveik pačiam miesto centre yra Gedimino kalnas, kurio viršūnėje stovi didžiulis šešialapis bokštas su langais—šaudymo angomis. Aplink bokštą senos pilies griuvėsiai, kuriose prieš kelis šimtmečius gyveno Lietuvos didysis kunigaikštis Gediminas. Pilies bokšte plazda Lietuvos Socialistinės Tarybų Respublikos vėliava. Nuo Gedimino kalno matyti visas miestas. Jo gatvės, papuostus raudonosios vėliavomis ir transparentais, pasižymi ypatingu gyvenimu. Gedimino kalno papėdėje darbininkai baigia susidorojti su paskutiniomis Katerinos II paminklo pėdestais akmenimis. Paminklas Katerinai čia buvo pastatytas "dėkingos Lenkijos barjorijos". Aikštėlė lyginama žemė. Ji netrukus bus išgręsta. Jau gelionių gatvėje pakeliamas grindynis. Plati Basanavičiaus gatvė, kurią ankščiau buvo ne tik sunku pravažiuoti, bet ir praeiti, dabar jau išgręsta. Miestas remontuojasi, dažosi, puošiasi. Visur pakeliami seni sutrę saligatviai, taisoma tiltai, vedami keliai. Po ilgo sveikintų viešpatavimo, kurį įvedė prie apgrūvimo ir netarkos, Vilnius pagaliau turi stropų ir energingą šeimininką. Toliau straipsnyje nupasakojamas Vil-

niaus ekonominis kilimas. Miestas su 260,000 gyventojų seniau turėdavo 60-70,000 bedarbių. Dabar darbo skyrus dirba veik išisų parą. 13,500 darbininkų jau gavo darbą. Buvę prekybos ir amatų miestai Vilnius užleisdžia vietą pramonei. Vilniuje yra 143 įmonės, kuriose dirba 4,224 žmonės, ir 466 smulkų fabrikai, kuriuose dirba 1,183 žmonės. Dabar kelios dešimtys įmonių plečia savo veiklą. Prie Turniškių hidroelektrinės stoties darbu dirbs daugiau kaip 10,000 darbininkų. Netrukus pradės veikti didelis Naujųjų Verkių fabrikas. Senieji fabrikai gyvena naują gyvenimą. Jau įsteigtos vieningos profsąjungos, kuriose narių yra per 40,000 ir šioje draugijoje šeimose dabar gyveningai dirba lietuviai, lenkai, baltgudžiai, rusai, žydai. Vakariš Vilniaus gatvėse ypač didelis judėjimas. Gedimino gatvėje pilna jaunimo. Vilnius gyvena didingą, įdomų ir gražų gyvenimą.

SVEIKATOS REIKALAI: STATYBA IR KITA KAS.

Vilnius. — Vilniuje lankydamsis Sveikatos liaudies komisaras Dr. Girdzijauskas sutvarkė ligoninių ir gydymojo praktikos reikalus. Vilniuje buvo 400 gydymojo bedarbių, jų tarpe 73 jau atlikę stažą ir 78 buv. Stepono Batoro universiteto medicinos fakulteto absolventai; 101 farmaceutas bedarbis, apie 800 dantų gydymojo bedarbių, 200 gausių gydytojų, 19 akušerių ir 550 sanitarų. Kadangi Sveikatos liaudies komisariatas Vilniuje plečia sanitarinę tarnybą, tai ir šios bedarbių cėlės gaus darbą.

Vilniaus statybos darbininkai, kurių profsąjungoje yra užsiregistravę per 8,000, beveik visą gavo darbą. Statų pastaruoju metu Vilniuje net stanga. Statybos darbininkų darbo našumas paskutiniu laiku pakilo net 50%.

ho Lietuvos" Nr. 65, mes norime pridurti, kad vienu iš veikliausiųjų tų laikų kovotojų buvo Dominikas Stupuras. 8 dienių rugėjo, šių metų, sukako 20 metų, kaip jis išisi Kursėnų kapinėse. Jis pasimirė, sulaukęs 23 metų amžiaus.

Kuomet Lietuvoj susitvėrė Sovietų valdžia, kurios priešakyje stovėjo Kapsukas, tai Dominikas Stupuras tuo laiku buvo išrinktas Kursėnų miestelio komisaru. Jis pasiryžusiai kovojė už laisvą liudišką Lietuvą ir už tai pateko kalėjimam. Dominikas buvo artimas draugas Poželos, Kapsuko ir kitų revoliucionierių.

Jis mirė, bet pasilikę jo draugai ir broliai ir seserys šiaandien laisvi eipa po raudona vėliava. Šiaandien liaudis uždeda gėlių vainikus ant tų kapų, kur palaidoti kovotojai už laisvę.

Apie tai mums praneša vėlionio brolis, kuris gyvena Amerikoje.

STOKERIS 40 SVARŲ \$160.00

Pilnai įdedame tik už Pirmą Mokestį po 60 Dienų
Nauji ir Vartoti
Heating Plants.
Taipgi mes užlaikome visokiem pečiam dalis; section grates, bars, pipes, fittings ir valves.

ARCADE HEATER PARTS CO.

2517 S. Halsted Street, Chicago, Ill.
Phone CALumet 2586

Phone Boulevard 4552 Moterim: Sereodomis.

PAULINA RUSSIAN TURKISH BATHS

ATLANKYKIT SVEIKATOS PIRTĮ

ANTANAS F. CZESNA per 20 metų rupinasi žmonių sveikata. Dabar naujai pertaisė savo pirtį su akmenų krosnim, padarant tikrai lietuvišką.

Duodame Elektros Trymėntus, Ultra Violet Sunshine and Infra Red Light Radiations.

1657 W. 45th St., Kampas S. Paulina St.
A. F. CZESNA, Savininkas.

Daina Apie Darbą

Lėkit, dainos galingos—
Vargu ukanos dingi!
Nebegrįs jau vergijos naktis!
Iš urvų ir landynių
Jau pakilo darbo minios—
Pieno rankom jos laisvę statys.

Dega aušros raudonos,
Eina darbo kolonos—
Nuo jų žingsnių net linksta dangus.
Tartum džiaugsma ir garbė
Kelsim tėviškę darbą—
Kad laimingas vis būtų žmogus.

Barstė auksą turtuoliai—
Vargą kentė mūsų broliai—
Bet dabar—jau vergauti gana!
Ošia vėtroje pušys,
Mes nelužom—neluši
Su galinga dirbtuvių daina!

Buvo naktys aptemę.
O dabar mūsų žemėn
Štai atėjo saulėti laikai.
Fabrikuos, statant rumus—
Kelsim darbo našumą
Mes—garbingo Stachanovo vaikai!

—Juozas Kruminas.

Kaunas, 1940, VIII, 30.

ŽAISLŲ PARĖ IR ŠOKIAI

Rengia LDS 53-čia Kuopa
Sekmadienį, Spalio (Oct.) 13 dieną
Pradžia 4 val. popiet
Lith. Auditorium
3133 S. Halsted Street

Bus duodama gražių ir naudingų dovanų

Šokiai prasidės 8 val., prie geros orkestruos. Turėsime skanių valgių ir gėrimų. Visus širdingai kviečiame dalyvauti.

Įžanga 25 centai

Komitetas.

GABEL'S DRABUŽIAI DEL VISOS ŠEIMYNOS SPECIALIAI SPALIO-OCT. IŠPARDAVIMAS

100,000 vertės Furkatų bus išparduota nuo \$25.00 ir daugiau.

Dabar geriausias laikas pirkti Kalfus, įrankant labai mažai, o mes palaikysime jūsų kauką iki Jums reikės.

SILVER MUSKRAT MINK DYED MUSKRAT NORTHERN SEAL MARBINE, RACCOON, BROWN AND GRAY SORRELETTES, CHUBBIES

ir daugelį kitokių spalvų už mažą kainą gauši.

Pirk dabar ir sutaupysite pinigų. Atsiveik ir savo pažystamą GABEL'S

\$2 Atsinešk šį kuponą su savim. Jis vertas \$2

\$2.00

Su kiekvienu \$25.00 pirkinium.

GABEL'S CLOTHING STORE

\$2 733 W. Maxwell St., Chicago, Ill. \$2

"BUK SILUMOJ LINKSMAS IR TAUPYK" SHELL Blue Flame RANGE OIL ir FUEL OIL

Karščiau Dega, Todėl Mažiau Sudėga

PIRKITE DABAR

STANLEY OIL CO.

TELEFONAI: VIRginia 3100 VIRginia 9740

4400-92 SOUTH WESTERN AVENUE

Greitai pristatoma Chicagoje ir apylinkėse iš saukrov.

Armstrong Inlaid Linoleum

Geriausios Rusios Linoleum, kvadratinis yardas po.....\$1.95
Placiai išgarsinti Divonai, dydžio 9x12\$3.79 ir daugiau Linoleum su vallokinė apacią 29c kvad. yr., 6 ir 9 pėdų pločio.
Tavoras pirmos rūšies. Darbų gvarantuojame. Aproxavimas dykai!
Archer Linoleum & Carpet Store
Phone LAfayette 6696

Lentos—Medžio Darbas—Stogam ir Sienom Medžiaga

MODERN MILLWORK & BLDG. SUPPLY CO.
3004-3006 Archer Avenue
"Viskas dėl Statybos"
Phones VIRginia 1914-15
Ir Visokis Darbas prie Namų, kaip iš Lauko, taip Vidaus.
Naujos Mados Brick-Siding. Iimokėjimai per F. H. A. Paskolas.
Gaukite mūsų žemas kainas ir ap skaičiavimą pirm pirkisiant.

PLUMBING-HEATING

PHONE YARDS 2427
Geras Tavoras Žema Kaina
Palaikite arba rasykite dyka katalogo. Jus patikrins kainų paslaptis, kaip yra žemos kainos ir koks geras tavoras.

PINGAI BUS SUGRAZINTI
Visas tavoras garantuojamas. Jei nebūsi patenkintas, tai bus pinigai grąžinti, kaip mums grąžinsite tavorą.

Dykai Katalogas
Pilnas pasirinkimas bath tubs, lavatorius, virtuvėms sinkų, toiletams indų, karšto vandens tankų, šildytuvų, skalbimui cėberų, palpos jungių, valvų ir visokių dalių.

JOHNSON PLUMBING SUPPLY CO.

3647 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Vytautas Vabalas Daro Karjerą

J. RIPKA

VYTAUTAS GINČIJASI DEL ORDENO

Pernai balandžio pradžioje Vytautas Vabalas gyveno Druknagų mieste, šio taikos teisėjo pareigas ir buvo ištikimas tautininkų apeliacinis pirmininkas. Jūrus, lankstus, senstelijusio atstovo fiziognomijos, Vabalas galėjo būti vieną dieną pesimistas, antrą—optimistas, trečią—susirupinęs žmogus. Per ilgą įvairių tarnybų laiką jis sėkmingai pabuvoti krikščionių demokratų, liaudininkų partijoj, o kai sėdėjo į tautininkų kėdę, tai drąsiai ir atvira vienoje kalboje išdorojo:

—Dabar aš susiradau tikrąjį kelią ir nuo jo kiba mane tik perkunas ar mirtis išstums!...

Kadangi Vytautas Vabalas turėjo iš ko ir mėgo šioji pavalgyti, tai buvo sveikas ir mirtis jo nenutuko, o nuo kitos nelaimės jis buvo prie savojo namo įsivedęs perkunsargi. Gyveno Vytautas, tautininkų ir 9-10 dienas.

Birželio 1940 m. Vabalas buvo be pertraukos susierzinęs. Savo žmonai jis kas minutę sakydavo:

—Antanas jau ant nosies. Atvažiuos tautos vadas ir mūsų miestą, o tie visokie pareigūnai tik po karčiamas šliundruoja ir nieko gero dar nenuveikė.

—Gal neatvažiuos? Dažniausiai Kaune švenčia.

—Tu išmanai!—nuraudo tuosyk Vabalas.—Oficialus aplinkraštis yra gautas. Be to, ir pati ruoškis. Pietūs kad būtų, vakarienė.

Bronės Vabalienės veidrodis ir žemėnėji pareigūnai visuomet "sakydavo", kad ji yra graži. Dėl to Bronė, o dažniausiai, Bronislava, pavasarį, rudenį sloguodavo, sėdėdavo su skaudancia galva, tik dėl to, kad galėtų apsisupti savo kailiukų pelerina ir pasirodyti iš vieno kambario kitiems draugams, kokia ji yra turtinga ir pilna šeimyniškos laimės. O jeigu jau pas ją budavo pietūs, tai bugnais, bugneliais, klernetomis nudundėdavo, nušvilpdavo iki pat Kauno.

—Matai, Vyteli,—tuo laiku prisėdė prie jo Bronė,—turi vieną nemalonumą. Nežinau, ar viščiukai su Madera keptami ar ne.

—Po paibelų, šiuo laiku viščiukų nėra!

—Jis man pasakys. Už pinigų viską gaušu!...

—Tai kept.

—Bet man pinigų trūksta.

Atskaitęs žmonai tris šimtus litų ir prigrasinęs, jog ji viską paruošė taip, kad jis būtinai būtų pristatytas Gedimino ordeni, Vabalas išėjo susirinkimam.

—Durneli, durneli,—juokėsi pati viena žmona, prieš veldrodį stovėdama.—Ne už viščiukus tau Gediminą po kaklo pakabins, bet už mane. Pirmos rusijos Gediminą gauši!

Miesto savivaldybės jau buvo daugelis susirinkę. Nusišnypasveję burmistras Duda ilgais, storais pirštais barbeno į paigla stalą, persvarstydamas savo būtinų su malunininku, o apie tautos vado vardines jam nė sapnas nelindžio į galvą. Šalia jo sėdėjo jaunalietuvių vadas Karunaitis ir trumpu raudonu piestuoka kažką rašė ir braukė, dažnai akis pakeldamas į Smetonos portretą. Sėdėjo dar penketas pareigūnai, kurie tarp savęs ginčijosi dėl Klaipėdos ir naujojo biudžeto.

—Šių metų valstybės biudžetas suvestas 367,929,396 litų sumai, t. y. tokią sumą numatoma gauti pajamų ir ją išleisti įvairiems valstybės reikalsams. Kadangi biudžetas buvo priimtas dar prieš Klaipėdos krašto įvykiai, tai atrodė, kad numatytos pajamos turėjo būti realios,—kalbėjo mokesčių inspektorius, iš kito miesto atvažiavęs drutnagiečių painstruktuoti.

—Dabar sumažės. Teks susispausti,—prašneko burmistro sekretorius.

—Taigi, taigi,—burbtelėjo burmistras, staiga sumetęs, kad per mažą iš malunininko paėmė.

—Krašto apsaugai numatyta išleisti 89,700,000 litų. Iš šios sumos 25 milijonai nepaprastų išlaidų. Ir kai kurie minist-

riai turės didelių specialius kreditus... —Jei pats toks duodučius, tai kiek gi? —pakėlė galvą ir piktai žvilgtelėjo jaunalietuvių vadas.

—Numatyta penki milijonai su viršum. Vien finansų ministeris turės tris milijonus be atsisakymo. O dvarų darbininkams ir kitiems šelpti tik šimta dešimtis tukstančių...

—Tamsta, matyt, esi bolševizmu užsikrėtęs,—staiga pastebėjo sekretoriui mokesčių inspektorius ir kiti.

Sekretorius jau senai buvo įtariamas, visuomet žodį taręs nutildavo, tad nutilo ir šį kartą. Įėjo Vytautas Vabalas.

PRAAMŽIAUS BALSAS SAKO TAU...

—Na tai kaip, ponai, ar jau programa paruošta?

—Regis, viską paruošė,—šnekėjo Karunaitis,—tik visa bėda su obalsiais.

Pasivėikejęs atsisėdė ir Vabalas.

—Obalsių, sakot, trūksta? Niekis, surasim.

—Ant garbės vartų jau sugalvojom, tik šiaip dar... Mieste reikėtų iškabinti kokius didelius plakatus,—judriau ėmė aiškinti ir burmistras.

—Pirmas pasiūlyjimas ant garbės vartų toks: "Sveikiname tave, tautos vade!"—drožtelėjo vienas.

—Kieno šis pasiūlyjimas?

—Pono sekretoriaus.

—Netinka!

—Sakyčiau, jeigu taip auksinėmis raidėmis, kad būtų kuklus ir stiprus,—spy-rėsi sekretorius, lupų kertelėmis sypitelėjęs.

—Ne, ne, ne. Kad mūsų tautos vadas yra tautos vadas, tai visi žino. Reikia ką nors originaliau. Ką ponas inspektorius mums patartumė?

—Aš apie tai negalvoju. Man teko ir čia ir kitur važinėti. Tačiau mano manymu, bet neblogo: "Ką per dvidešimt metų sugebėjim, tau, mylimas vade, sudėjom!"

—Po kojų sudėjom,—burbtelėjo burmistras.

—Tamsta, matyt, šiandien truputį ėmęs,—ne tai juokais, ne tai piktai tarė Vabalas.—Po kojų dedama tik moteriškai ar šventajam.

—Kai ėmėm, tai mudu abu užvakar.

Vakar aš visą dieną buvau blaivus.

—O man tai tautos vadas, lyg šventasis,—balsu tarė vienas iš susirinkusiųjų.

—Dvarą, rupužę, neseniai nusipirkai ir įkurtuvių nepadarai," nusmėlkė inspektorius piktai mintis, bet sakytį jis nieko nesakė.

—Ne, ponai, svarstykim rimčiau. Nuo užrašo paprastai daug priklauso. Aš siūlyčiau: "Praamžiaus balsas sako tau, o tu mums!"

Tatai taręs, Vabalas atsistojo ir tiriamai peržvelgė visus draugus.

—Nebloga, ponas pirmininke,—veptelėjo jaunalietuvių vadas,—bet, rodos, kažkas panašu yra Užulėny kieme ant paminklo iškaltas.

—Gyvatė,—pagalvojo Vabalas,—tu nori Gediminą man nuo kaklo nutraukti ir sau užsikabinti. Šito nebus!

—Tokių būdų geriausiai bus: "Mylim tave, sekam tave ir mirsim už tave!"

—Bravo! Šitokio dar nebuvo,—šuktelėjo visi, tik jaunalietuvių vadas tylėjo.—Visa ideja, kaip ant delno.

Ilgas drobes auksu išpašė, juostomis išsiuvinėjo. Nutiesė jomis beveik visus Druknagų skersgatvius. Garbės vartus žalumynais išpuošė. O su Druknagų Antanais policija negalėjo susikabinti, nė kaip tik įkaušėlius reikėdavo vesti į nuovadą, jie tuojau susigriebėdavo ir atsikirsėdavo.

—Už tautas vaagadą gėrėm, vot!

Tautos vadas betgi į Druknagius neatvyko. Tada sužinojo Vabalas tik garsiuoju vardinį išvakarėse. Smarkiai supykė. Žmona net pravirko, žiūrėdama į karališką nukrautą stalą ir masažiečių išlygintą vėidą.

(Bus daugiau)

Tada Kaciūška ir Negrai

(Tąsą nuo antro puslapio)

Idomus tas testamentas. Stai kaip jis skamba: "...šiuoim įgalioju mano prieteliui Tamą Jeffersoną, kad mano turtą pilnai sunaudotų tik negrų (murių) išpirkimui, ar iš tų, kurie yra jo savastim (t. y. Jeffersono) ar kitų, kad su teikyti jiems laisvę mano vardu, kad išmokintų juos amato ar ko kito, ir įskiepytų jiems moralines priedermes. Tegul jie buna geri kaimynai, geri tėvai bei motinos, vyrai bei žmonos. Tegul jie persiima pilietybės dvasia ir gina savo laisvę..."

Tuomet Amerikos politiniam gyvenime dar nebuvo pastatytas klausimas apie negrų paluosavimą. Šalyje viešpatavo negrų vergija. Bet tokie demokratai, kaip T. Jeffersonas jau buvo įsitikinę, kad negrus reikia paluosuoti. Patsai Jeffersonas asmeniškai paluosavo negrus, kurie jam priklausė. T. Jeffersonas jau buvo įsitikinę, kad negrus reikia paluosuoti. Patsai Jeffersonas asmeniškai paluosavo negrus, kurie jam priklausė. T. Jeffersonas jau buvo įsitikinę, kad negrus reikia paluosuoti. Patsai Jeffersonas asmeniškai paluosavo negrus, kurie jam priklausė.

Kasčiūška labai toli matė į priekį, jeigu jis jau tuomet suprato, kad negrų vergija yra nepakankama laisvos visuomenės.

Kasčiūška išvyko Francuzijon, bet ten jis skaudžiai apsispylė. Jam labai nepatiko Napoleono ambicijos. Kasčiūška matė, kad Napoleonas eina prie respublikos likvidavimo ir įsteigimo monarchijos. Napoleonas labai norėjo patraukti Kasčiūšką į savo pusę. Kuomet Napoleonas pasiskelbė imperatorium, Kasčiūška visai nuo jo pasitraukė.

Jisai išvyko Šveicarijon, kur ir baigė savo audringas dienas. Jis mirė 1817 metais. L. P.

HOLLYWOOD INN

2417-19 West 43rd Street

Svetainė rengiama susirinkimam, parėm, vestuvėm ir visokiems rengimams...

Phone Virginia 9780

MYKOLAS ir ELŽBIETA

RUDAUSKAI

(Savininkai)

REGĖJIMAS

Gali But Pagerintas

Kartais laikinas vartojimas akinių gali būti pagerintas regėjimas ir vizijos. Atsižvelgiant į Dr. K. Norkut-Norkutis patalynai ir priemonės akiniams, kurie susiduria su pagerinti jūsų akis.

DARAU GALIMA ĮSIGYTI AKINIUS NUŽEMINTA KAPNA

Draudame Pina Garantiją

BUDRIK

Furniture House

Krautavė su Mėlynu Frontu

3409 So. Halsted Street

Tel. Yards 2151

Is East St. Louis, Ill.

TRUMPUS ŽINUTIS SU PRANESIMU

Spalio 4 d., vakare, įvyko mėnesinis susirinkimas Amerikos Lietuvių Piliečių Balto Dobilio Klubui. Be kitų darbų, klubas rengiasi prie parengimo ir kviečia vietinius politikierius, kurie daug žada gerovei pirmą rinkimų, o po rinkimų užmirsta viską. Taigi, šis klubo parengimas dalinai bus politinis. Kas norės galės kalbėti ir agituoti už savo kandidatą.

Klubo parengimas įvyks nedėlioį, spalio 27 d., Bohemian Klube, 11 ir Exchange Ave., pradžioje 4 val. po pietų ir tęsis iki vidurnakčio. Šokiams gros geriausia orkestra; užkąst, įsigert bus paskanamai visiems. Tik nepamirškite atsilankyti.

—o—

Spalio 6 d. įvyko LDS 92 kp. susirinkimas. Išskiriamas paprastas reikalas, nutaria surengti vakarienę ir ta proga priimti naujus narius be įstoimo. Tai geriausia ir pigiausia proga tapti LDS nariu. Todėl vietiniai piliečiai esate kviečiami nepraleisti progos.

Parengimas įvyks lapkričio 17 d., Bohemian salėje, 11 ir Exchange Ave. Apie tai bus plačiau aprašyta spaudoje.

Buvo skaitytas laiškas nuo laikraščio "Vilnius" reikale vaizus naujų skaitytojų gavimui. Laiškas priimtas, bet vajininkų nesirado tam darbai.

Nutarta surengti prakalbas L. Pruseikai. Prakalbos įvyks pėdienioį, spalio 18 d., vakare, Bohemian salėje, ant antrą lūgų, 11 ir Exchange Ave. Prakalbos bus svarbios ir įgirdžios, išgirsite apie Lietuvą ir pasaulinę situaciją. Todėl būtinas reikalas susirinkti skaitlingai.

—o—

Nedėlioį, spalio 13 d., 2 val.

Koncertas ir Prakalbos

NEDĖLIOJ, SPALIO, OCT. 13, 1940

7-tą Valandą Vakaro

OLD SETTLERS HALL

5524 S. 36th Street, Omaha, Nebr.

Koncertą pildys Chicagos Motery Trio: K. Abekienė, A.

Dočkienė ir D. Zdaniūtė. Kalbės "Vilnius"

Redaktorius V. Andrusis.

Gerbiami Lietuviai:

Tai dar pirmą kartą pasitaiko mūsų mieste tokia puiki proga išgirsti Chicagos dainininkes ir kalbėtoją. Kas tik gyvas visi ir visos dalyvausite šiame koncerte.

Kviečia

Komitetas.

V. Andrusis

ISAKĖ JAPONAM

ISVAŽIOTI IS HONGKONGO

HONGKONG. — Aplinkiniams keliais japonų konsulas įsakė japonams skubiai išsikraustyti iš Hongkongo, anglų kolonijos.

Londonas. — Aviacijos ministeris patvirtino pirmesnį komitą, kad vokiečių bombos perdūrė šv. Povylo katedros stogą ir suardė didįjį altorių.

Kp. Sekretorius G. B.

Telefonas: LAFAYETTE 3138

ARCHER STOKER SALES CO.

3970 ARCHER AVENUE

Kaina tik \$149.50 F. O. B.

Winkler Stokeris duoda pažiūrą geriausia, svaria, lygia, automatinę šilumą. Nė diu, nė suodžių, nei pelėnų. Pasidina formos darba. Sudėta mažiau anglių. Dera pigesnė anglis. Pats save apima. JOE BAGDON, Sav.

AR PRISIRENGET ŽIEMAI?

Ar jūsų automobilis turi gerą šildytuvą ir bateriją? Jei ne, tai įsigykite dabar, kad žiemą nebūtų bėdos. Mes turime pilną pasirinkimą Goodrich ir Arvin vandens šildytuvų, taipgi Stewart Warner Gas Heaters (kurie apšildo į 1½ minučių).

Taipgi turime Goodrich garantuotas baterijas ir Goodrich Silverton tires ir tubes.

Motorola Auto Radios, Philco, Zenith Home Radios

GOODRICH BICYCLES

Cash ar lengvu išmokėjimu

(Lietuviai prie tvarkymo)

Be trukdymų

Be įmokėjimo

Be finansavimo kompan.

BOHNETT TIRE CO.

3843 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Telefonas YARDS 1530

Dočkienė ir Abekienė

D. Zdaniūtė

Šventoji Romos Imperija ir Vokietija

Penktą šimtmetį po Kristų senoji Romos imperija nyko. Per apie du šimtus metų jos visai neliko. Jos vietoj kūrėsi daug naujų karalysčių, kunigaikštysčių. Pagalios pradžioje 9-to šimtmečio jos visos sugrūbė karalius didysis. Susivienijus su Romos popiežiais, jis savo valstybę pavadino šventąja Romos Imperija. Jos ribose buvo Italija, Lenkija, beveik visos voikiškos — teutonškos šalės da lis Francuzijos, Šveicarija. Šventoji Romos Imperija buvo rėmėta kryžiuočių, kurie naikino tautas, plėšė jų turtus atkartotinai eidami į Jeruzalį "atvaduoti" Kirsiaus grabą, o pagaliaus plėšė, naikino laisvai komunistiškai gyvenančius lietuvius — prūsus — žemaitius — latvius.

Kuomet, 16 amžiuje, Liutis sukilo prieš savo Romos bažnyčią, protestonizmas visur pradėjo plėstis, tai Šventoji Romos Imperija ėmė skirstytis į daugelį nepriklausomų valstybių. Ji buvo beveik be reikšmės. Voikiškos padėrnės Austrijos imperatoriai del viso ko laikė save Šventosios R. Imperijos galvomis. Kai Napoleonas Austriją sumušė, tai taikos sutarcia 1806 metais ta Šventoji R. Imperija liko visai panaikinta. Tadi ji išgyvavo iš viso tukstantų metų.

Dabar Vokietija su savo Hitleriu čia prie tokios pat gandytės, kokią josios "šventieji" imperatoriai turėjo tamsiuosiuose ir viduriniuose amžiuose.

Mokslininkas Dr. Tietze apskaičiavo, kad Vokietija, kuomet pagrobė Austriją, Čechiją,

Pirmas biurokratas: "Po šimts paralių! — kam tu jiems liepi organizuotis?"
Antas biurokratas: "Aš noriu gauti apidodismentų, kada pabaigiu kalbėti."

tai turėjo žemės 244 tukstančių keturkampių angliškų mylių. O Šv. Romos Imperija 1806 metais, kada ji palioyė gyvavus, turėjo truputį mažiau — 243,000 ket. mylių. Kai Slovakiją ir Klaidę pasiglemžė, Vokietija turėjo apie 260 ket. mylių teritorijos.

Viduramžiuose, kada geriausiai viešpatavo ta šventoji Romos Imperija turėjo žemės 370,000 ket. mylių, bei žmonių turėjome tik 16 milijonų tals laikais. Ka-

da ji baigė 19 šimt. pradžioje savo dienas, žemės turėjo daug mažiau, tik Austriją, bet žmonių gana daug — 29 milijonus. Vokietija po pasaulinio karo, prieš pat įsigalėjimą Hitlerio, turėjo 64,300,000 žmonių. O 1939 metais — 88,500,000 (pakišo 38 procentais). Taigi žmonių ruimo yra daugiau, negu buvo pirma. O vis tie nacional-socialistai neišsitenka, nori dar daugiau žemių pasigrobti.

CHICAGOS ŽINIOS

Apleido Šaltimierą

PRASIDĖJO VISŲ GALVŲ SUIRIMAS

Reporterini teko patirti štai kas: kiek laiko atgal iš Šaltimierų klubo išmaršavo grupė artistų ir dainininkių. Priežastis buvus tame, kad nebuvę galima susitalkyti su Šaltimieru ir jo viena dainininke, kuri save stadiusi aukščiau visų kitų. Kiti dainininkai ir artistai buvęs niekas, tik ji viena buvus viskas.

Taip dalykams susidėjus buvę pastebėta Šaltimieriui ir buvę pareikšta jam, kad turinti pasitraukti minima artistė, arlia mes visi pasitrauksime. To reikalavimo neįspindžius, tai ir pasitraukė didek Brukas, Rukštelis, Al. Brazis, B. Survilas ir kiti.

Reporteris.

KĄ GIRDEJAU

Eidama į darbą sustojau pasikalbėti su kaimynėm. Jos besikalbančios apie jaunuolių registravimą, kuris įvyksta sekančią trečiadienį. Kaipio motinos, turinčios sūnus kaip tik to amžiaus, kad reikės registruotis, jos ir kalbėjosi apie savo rūpesčius dėl savo sūnų.

Iš pasikalbėjimo sužinojau, kad didelė jaunuolių registravimosi viena motina taip susirūpinusi, kad eidama į krautuvėn at Halsted st. iš rūpesčio apsvaigusi ir tik pasijutusi, kad kas tai jį neša nuo gatvės. Ji turi du sūnus, kuriems teks registruotis, ir kaipio nevedę, jaučia, kad reikės eiti tarnauti.

Toliaus iš kalbos girdeėjau, kad tūlas Antanas Monkus, gyvenantis kur tai west side, susirūpinęs dėl savo sūnaus, pats save nusikovė.

Pastebėjau, kad nei rūpestis nei žudymasis neišgelbės mūsų sūnų nuo karo, jei šalies turčiai ji prirengs. Reikia stoti su taikos salininkais ir kovoti, kad nedeidūs jiems mūsų sūnų pasmerktų mirčiai, kad jiems daugiau milijonų sukrovus.

Girdėjusi.

Gilios Padėkos Žodis

Žmogaus gyvenimas yra įvairus ir dažnai nesuprantamas. Kada esi sveikas, jaunas, tvirtas, rodos visais pasaulis šypsoi su tavimi, o draugai tai jau turi daugybę rodos tik gyvenk ir bujok draugų būryje.

Bet visai ką kita gali pajusti, kai esi ištiktas kokios nelaimės, ypai ligos.

Skaudi liga paguldė mane 23 d. būlandžio mėnesio — ir tiki šiai dienai tenka manai nuo lovos atsitraukti. Teko būti net per porą kartų ligoninėje. Ši skaudi mano nelaimė davė man suprasli, kaip ilgai ir slėgiantis jausmas varsto širdį, kad draugai ir draugės, su kuriomis per daug metų draugavau, pamiršta tave nelaimėje ir net nenori girdėti apie tavo nelaimę. Kartu, kaip malonu ir gaivantis jausmas apima, kai atlanko tave žmonės, net tokie, su kuriomis mažai posizini, tačiau ištikus nelaimėje jie atjaučia ir ne tik atlanko, bet ir ištisia pagelbos ranką. Ne veltini sakoma: Ne tas draugas, kuris su tavimi džiūngiasi, bet tas draugas, kuris su tavimi varp.

Noriu išreikšti tikros ir širdingos padėkos žodį tiems, kurie ištisė vienokiu ar kitokiu būdu užuojautos ranką man lajke mano ligos.

Patekus ligoninėn pirmiausia mane atlankė mano dukrė Biruta Strazdas ir jos draugas Dr. Martin Ross, J. M. Mikšiai, J. Rutkauskienė, P. Kalnietis, A. E. Brazis, F. Mironas, B. V. Kasparai, M. Reklentė, T. Vallinskienė, O. Barikienė, Milaknienė.

ROSELANDO ŽINIOS

J. Malesh įsisteigė Naują Bučernę. Labai Puikiai Įstaisytą

Užvakar atidarė naują bučernę žinomas roselandietis Jonas Malesh, birolis Al. Melesho, pirminaus buvusio gam darbištas L. D. S. jaunimo tarpe.

Nauja bučernė labai graži, gerai įrengta ant 643 119th St., West Pullmane.

Įkurtuvių pokilis rodos bus ši vakarą.

Gero pasisekimo Maleshamis naujoji vietoj.

Sl.

Specialis Pranešimas
A. F. Comiakoff
RUSSIAN BALLET
SCHOOL OF DANCE
334 S. Wabash Avenue

Mes organizuojam talentingų vaikų Balleto Grupę nuo 7 iki 12 metų. Specialie mokytojai, įrengtas grupės. Užsiregistruoti balleto socialiai kviečiam pradedti. Pirmam apibūti skaičiu. Telefonas Harrison 9859.

ROSELAND VAISINGAS BANKIETAS

Atidarymui Žieminio Sezono
Rengia Lietuvių Darbininkų Aido Choras
Nedėlio, Spalio (October) 13 d.
DARBININKŲ SVETAINĖJE
10413, S. Michigan Avenue

Pradžią 5 val. vakare
Tikietais 50c, šokiams 15c
Hi-Hatters Orkestra šokiams
Roselando apeliinkės ir Chicago's publika kviečiama dalyvauti ir linksmai laiką praleisti.
L. D. Aido Choras.

Vikarijėnė, D. Danišienė, M. Žiūrienė, J. Griškėnaitė, V. Juska, Kirsutka, A. Overlingis, K. Keturakienė, Rudelienė ir jos draugė Dominutė.

Beje, J. Skėberdytė, pastaroji net išleisdama į ligoninę papuošė, plankus sutaisė, taip kad ir virgti buvo jaučiau, kai esi papušta.

Visiems dar kartą lariu širdingą dėkui, bet gal turu pakartoti, tai giminaliams J. Mikšiams, kurie viskuom rūpinasi ir net dabar pas juos tebe gyvuoja ir turu pulką priežiūrų. Taip pat Ben ir Verutė Kasparams, kurie turi daug rūpesčių dėl mano sveikatos sugrąžinimo ir abelai daug gelėjo man.

Taipgi negaliu praleisti nepadėkavojus jaunam, energingam ir giliai medicinoje patyrusiam daktarui W. J. Kirsutk, per kurio rūpestį grįžta mano sveikata.

Nors jau gana tvirtesnė esu, tačiau dar nieko veikti negaliu ir atlankymo draugų valandas jaučiu kaipio geriausio sustirtėjimo laiką.

Nepamiršiu jūs, draugai ir draugai, iki mano gyslose kraujas tekės už jūsų tokią užuojautą.

Prašau dienraščio "Vilnies", kad patalpintų ši mano padėkos žodį. O tie, kurių pavaradijų gal nepamirėjau dėl pamiršimo, teikisėsi atleisti.

Elizabeth Strazdas.

3990 Archer Avenue.

CICERO ŽINIOS

GRAZUS JAUNUOLIŲ BALIUS

"Cicero Debs", susidedantis iš jaunų mergaičių, turėjo savo metinį balių Liūsoybės svetainėje. Tai buvo gražus balis, kur merginos buvo jo vedėjomis, o jauni vaikinai padėjo prie barto ir kitur.

Susirinko daug publikos ir visi linksminosi prie geros orkestrės.

Šio klubo valdyba susideda iš:

Jaunuolių. Pirmininke yra Lilianna Yunkis, vice-pirmininke Sally Jaskūnas, raštininke June Vinton, kasiere Bertha Pavilonis.

Pagirtina, kad jaunuolės visada rengia savo pramogos Lietuvių Liūsoybės svetainėje.

LIETUVIŲ NAMŲ SAVININKŲ POLITIKOS KLIUBO VEIKLA

Klinbas laikė savo susirinkimą. Komitetas davė pranešimus. Iš mokyklų tarybos padarė pranešimą atslovas Butvilas. Jis pažymėjo, kad McKinley mokykloje įvesta žaidimo kur-sai vaikams nuo 4 iki 6 metų amžiaus.

Skundų komitetas, Kerkaukas ir Pocius pranešė turį kelis skundus, su kuriais kreipėsi prie miesto užveizdos. Tačiau blogai tame, kad tie, kurie pridavė skundus, ne visi atsilankė į susirinkimą. Tačiau skundus bus kreipiama tolimesnė atyda.

Taip pat valdyba raportavo, kad klubo raštūninkas D. Stankevičius randasi pavieto ligoninėje.

Klinbas laiko susirinkimus pastoviai kas antrą tradicini kiekvieno mėnesio, Liūsoybės svetainėje.

Koresp. M. B.

SVARBUS PRANEŠIMAS WISCONSINIECIAMS

Racine, Wis., spalio (Oct.) 27 d., bus šaunus koncertas. Rengia LDS 7 apskr. ir LLD 8 apskr. dienraščio "Vilnies" naudai. Tadi visi Wisconsinio lietuviai tēmykie pataltesnais pranešimais apie būsiantį koncertą. Koncertą pildyti atvažiūos daug gabų dainininkių ir dainininkų iš Chicago ir Waukegano. (11c 18)

URB
Gėles Mylintiems, Vestuvėms, Bankietams, Pagrabam
GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 3800

Siunčiame Gėles Telegramu į Viso Pasaulio Dalis

LOVEIKIS — Kvietkininkas
GELES VESTUVĖM, BANKIETAM, PAGRABAM
3316 S. Halsted St., Chicago, Ill. Yards 7308-9

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Nariai Chicago's ir Cicero's Lietuvių Laidotuvų Direktorij Asociacijos

Turime Kopyčias Visose Miesto Dalse
Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį

Albert V. Petkus

4704 S. Western Ave.
TEL. LAFAYETTE 8024

Anthony B. Petkus

1410 S. 49th Ct., Cicero
TEL. CINCEROS 2109
6834 S. Western Avenue
Tel. Grovehill 0142

S. P. MAŽEIKAS

3319 S. Lithuania Ave.
TEL. YARDS 1138 ir 1139

Antanas M. Phillips

3307 Lithuania Ave.
TEL. YARDS 4998

LACHAWICZ ir SUNUS

2314 W. 23rd Place
Tel. Canal 2515 ir 2516
Skiyrius: 42 E. 108th St.
Tel. Pullman 1270 ir 2515

P. J. RIDIKAS

3354 S. Halsted Street
TEL. YARDS 1419

I. J. ZOLP

1646 W. 46th Street
YARDS 0781
0783

J. LIULEVICIUS

4348 S. California Ave.
TEL. LAFAYETTE 3572

Kaimietės Turge

Lietuvos Muzikalis Vaizdelis ir Koncertinė Dalis
Rengia Lietuvių Moterų Kultūros Klubas

SEKMADIENI, SPALIO (OCT.) 20
LIETUVIŲ AUDITORIJOJ

3133 So. Halsted Street

A. Andrieff's Šokikų Grupė

Po programos bus šokiai prie geros orkestrės. Dalyvaus A. Andrieff's šokikų grupė. Dursys atviros 4 val. Programas 5 val. popiet įžanga: iš anksto 40c, prie durų 50c

CRANE COAL COMPANY

5332 South Long Avenue — Telefonas PORTSMOUTH 9022
POCAHONTAS Mine Run iš geriausių maunų, perkant
5 tonas ar daugiau Sales Tax Extra \$7.65
Blackband Lump \$9.50

ŠIO SEKMADIENIO VAKARE KALBĖS FOSTERIS IR BROWDERIS ASHLAND AUDITORIUME

Ashland Blvd. ir Van Burren. Pradžia 8 Val. Vakare

Rytoj vakare, spalio 13 d., kaip 8 val., įvyks svarbios pralabos rinkimų klausimu. Kalbės Earl Browderis, generalis sekretorius Komunistų Partijos ir prezidentinis kandidatas atnaujinis rinkimams. Bet jo kalba bus perduota fonografo plokštelėse.

Antras kalbėtojas bus William Z. Foster, generalis pirmininkas Komunistų Partijos. Bus ir daugiau kalbėtojų, kurie nušvies rinkimų klausimą, dabartinę situaciją pasaulyje, ypatingai mūsų šalyje.

Įžanga 22 centai. Lietuviai raginami atsilankyti. Retai Chicagoje kalba tokie garsūs kalbėtojai, darbininkų vadai, demokratijos gynėjai, kaip Earl Browderis ir W. Z. Fosteris. Taigi būkite tame masiniame mitinge.

William Z. Foster

Šokių ir Žaislų Vakarų Town Of Lake

Rengia LDS 102 kuopa, Town of Lake, spalio 19 dieną, Ežersko svetainėje, 4000 So. Paulina st. Pradžia 7:30 val. vakare.

Sis parengimas įvyks dar kitą šeštadienį. Laiko dar yra, bet padarome pranešimą, kad draugai ir draugės būtinai pasirengę dalyvauti su mumis linksminai laiką praleisti.

—Komisija.

Sociāl Pasivalgė, Paskui Nusizūdė

Charles M. Curtright, 27 m., 9220 Winchester ave., užpėrė vakarą atėjo restoraną 3201 North ave., užsiderojo stalo vakariene, pasivalgė, pasiskundė vėterkai, kad „gyvenimas yra labai kompliktuotas“, ir nujėjęs užpakalinis kambarius nusizūdė.

Giminės nežino kodėl jis taip galėjo padaryti.

—R.

L. K. M. CHORO DARBUOTĖ

Šiuo laikui pas kankiečius prasidėda tikra darbmetė. Choro vedėjas J. Kenstavičius širdingai moka ir rengia visus choristus su naujomis ir gražiomis dainomis, kurias dainos spalio 20 dieną, Kenosha, Wis., German-American Home. Tą dieną ten įvyks didžiulio koncertas.

J. Kenstavičius

Prie choro prisirašė du nauji nariai.

Kankiečių mėnesinis susirinkimas įvyks spalio 18 d., Hollywood svetainėje.

Reikia taigai pasakyti, kad choro valdyba pradėjo darbuoti, kad automobilizavus daug automobilių, ką draugų kaminsu, choristus į Kenoshos koncertą. Iki šiol yra šie pasidėję: J. Gegužis, J. Kenstavičius, J. Stulgaitis, J. Dirvinas, J. Ruzgas, A. Garšinskas, W. Rumčikas, A. Baltis, F. Frankis, J. Stulgis.

Todėl kas mėnuo vykti ir patinti keletą kankiečių, praneškite „Vilnius“ raštinėn. VICTORY 1455.

Būtinai Dalyvaukite Pamokose. Kankiečiai būtinai dalyvaukite pamokose 15 d. Hollywood svetainėje.

Kankiečių Halloween šokių įvyks spalio 20 d., toj pačioj svetainėje. Už gražiausią pasirengimą bus dovanos. Nepamirškite dalyvauti.

J. Sirdukas.

LJK Ratelio Choro Vakarųšos

Šį sekmadienį, spalio 13, įvyks lietuviški šokiai, kuriuos rengia Lietuvių Jaunimo Kultūros Ratelio Choras, Hollywood svetainėje, 2147 W. 43rd st. Pradžia nuo 6 val. vakaro.

Pats Ratelis turi nemažai narių, taigai choras gausus, o jie taigai turi daug draugų ir todėl reikia tikėtis, kad šie šokiai išeis labai pasisekusiai.

Šokių surengimo komisija širdingai užkviečia jaunuojuenę ir suaugusius skaitlingai atsilankyti, linksmai laiką praleisti — praleisti tikrai lietuviškai, kur skambės lietuviškos dainos, kur gries lietuviška muzika.

Taigi, praneškite šio sekmadienio vakarą su rateliu šokių Hollywood svetainėje.

Komisija.

Kiek Mūsų Valstija Turi Gyventojų

Valdžios patiektas raportas sako, kad Illinois valstijoje dabar gyvena 7,874,155 žmogus. Per 10 metų priaugo daugiau 243,501 žmogus.

Per tą patį laikotarpį visoj valstijoje gimimų buvo 1,166,238, mirimų 860,841; 305,397 daugiau kaip mirimų.

Tai taip mūsų valstija stovi gyventojų skaičiumi. Pakilimas per 10 metų neperdidžiausias. Smarkiausiai pakilo Michigano valstija.

Siandien Bankai Bus Uždaryti

Siandien, šeštadienį, bankai bus uždaryti, nes pripuola Kolumbo diena. Su bankais reikia turinti nevykti į juos.

„Vilnius“ Radio

Sio šeštadienio rytą, 9:15, iš stoties WGES, „Vilnius“ radio programos: žinios, pranešimai, dainos. Pasiklausykite ir kitiems apie tai pasakykite.

RADIO

Gražios Dainos, Patarimai, Muzika ir t.t.

Primitinė radio klausytojams užsistatytį savo radio ant stoties WGES rytų, sekmadienį, 11:30 val. prieš piet ir pasiklausyti gražių lietuviškų dainų ir muzikos. Be to, kalbės „patarėjas“ adv. K. Gugis. Programos vedėjas A. Žilins praneš daug gerų žinių iš Progress Krautuvės didelio spalio mėnesio išpardavimo, kur yra progos visiems nusipirkti visokių namų reikmenis nepaprastai sužadinomomis kainomis. Malonė pasiklausyti.

Rep. Z. Z.

CLASSIFIED ADS.

SCHOOLS AND COLLEGES

Patapkite Barberiu
Išmokiname barberio amato mokslais būdu už mažą mokesį. Irmokėtik tik mažą dalelę, o likusią sumą lengvai išmokėsim. Atsilankykite, radysite patalynę telefoninėje pastatoje: INTERNATIONAL BARBER COLLEGE, 672 W. Madison St., Chicago, Ill. Phone Monroe 6962.

WHOLESALE FURNITURE
Mokėdamas cash už rakandus, atpaunai nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bėle kur. Patapkite ar radysite del daugiau informaciją. Vient nacionaliai žinomi daktai randasi pas mus. ALISAUSKAS, Sūnus, 4343 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone, Rep. 6051.

PARDAVIMUI NAMAS IR SODNAS
Parduodu ūkė, namą ir sodną gražioj vietoj, ir geras namas. Parduodu, nes noriu išvažiuoti į Lietuvą. Parduoti nebegraila. Kreipkitės: JOKUBAITIENE Box 415 Braceville, Ill.

ROOM FOR RENT
Noriu Pasirenduoti Kambarį Reikalingas kambarius vienai moteriai bridgeptoj aplinkė. Kuo turite kambarį, malonėkite pranešti. Josephine Brazauskas, 2613 S. Union Ave. (12-14)

Gražiai Atsiveikinta Su Drg. Matusėvičium
Pereitą ketvirtadienį draugo F. Kirkos apartamente, „Vilnius“ namas, buvo surengta graži šeimyniška vakarienė atsiveikinti su draugu Robertu Matusėvičium.

Jis tą pačią naktį bus išvyko atgal į New Yorką.

Vakariene surengta rūpesčių draugų Stančienės, Garšinskiens ir draugų Kaminsko. Apart jų, dalyvavo draugai Pruseika, Andrusis, Zaldukas, Sarkišinis, Jakienė, Kirka ir Kuodis.

Po vakarienos širdingai ir įdomiai pasikalbėta apie draugų Matusėvičiaus pasidarbavimą tarp amerikiečių lietuvių, apie Lietuvos draugų veiklą, apie amerikiečių darbininkų judėjimą ir apie ryšį tarp Amerikos lietuvių ir Lietuvos žmonių. Svarbesnės kalbas pasakė pats Matusėvičius, Pruseika ir Andrusis.

Po visko su drg. Matusėvičium gražiai atsiveikinta ir jis dviejų draugų padėdys ir vidurkio bus. K.

BRIDGEPORTE „Vilni“
išnešioja J. Urbonas. Prašome visus skaitytus kooperuoti su juo reikale mokesčių ir tt. Jei dėl vienos ar kitos priežasties negaunate „Vilnius“, praneškite raštinėn. Adm.

AUDITORIUM RESTAURANT
3131 S. Halsted St

LIETUVISKI IR AMERIKONISKI VALGIAI SU GERIAUSIU SKONIU
P. Balčiūnas ir M. Kovarski, Sav.

Medicinos Doktorai

Dr. A. K. Rutkauskas
GYDYTOJAS
4442 S. Western Avenue
Nedidėjimas pagal sutartį
Phone Virginia 3316

DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJOS IR CHIRURGAS
IR AKINIS PRITAIKO
3343 S. Halsted Street
VALANDOS: 11 iki 12, 2 iki 4 ir vakarais 7 iki 9. Šventadieniais 11 iki 12 ryto
Tel. Yards 3146

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bld.
2400 West Madison Street
VALANDOS: 1 iki 3 po pietų, 5 iki 8 vakarais
Tel. Seeley 7339
Namų Telefonas Brunswick 6597

DR. STRIKOLIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. Ashland Avenue
VALANDOS: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vakarais. Nedidėjimas pagal sutartį.
Ofiso Tel. Yards 4787
Namų Tel. PROspect 1930

Ofiso Tel. VIRginia 6828
Namų Tel. BEVerly 8244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso Valandos: 1-3 ir 6-8:30 p. m.
Nedidėjimas pagal sutartį.

Home Yards 3521
4242centenas Kenwood 5187

DR. BERTASH
756 West 35th Street
VALANDOS: 1-3 ir 6-30 iki 8:30 vakarais
Rez. 4910 S. Michigan Blvd.

Phonens: Gravelhill 3111

DR. A. K. BUTKO
LIETUVIS
KOJUSPECIALISTAS
7214 S. Ashland Avenue
Ofiso Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakarais
Ofiso Telefonas Lafayette 6508
Namų Tel. Portsmouth 6616

Dr. Marjan S. Swiont
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4258 Archer Avenue
Kalba Rusiskai ir Lenkiskai
Valandos: nuo 1-4 ir 7-9

ROSELANDO ŽINIOS

ROSELANDO ŽINIOS
VISI Į AIDIEČIŲ PARENGIMĄ NEDĖLIOJ

Nedėlioje, spalio 13 d., Lietuvių Darbininkų Aido Choras turės savo puikų bankietį atidarymų žieminio sezono.

Bankietas įvyks Darbininkų svetainėje, 10413 S. Michigan avenue. Pradžia 5 val. po pietų. Visi stengimės jame dalyvauti. Čia susimeis pažystamų draugų. Pasikalbėsime, pavalgysime, vien kitas pavaišinsime, linksmai pasišoksime prie geros lietuviškos orkestrės. Ir, turėdami tokios sau naudos, patirė patsimeis ir patį chorą. Gaspardėms jau turi viską priengusios.

Tai visi nedėlioje į Aido Choro bankietį.

Choro Koresp.

Biznio Tel. MONROE 3454-5 MOHawk 1499

GILBERT LANG
PARDUODU SIUTUS, VYRAMS OVERKUTUS, MOTERIMS PURKAITUS, RAKANDUS IR SIDABRADAIKIUUS
Kreipkitės:
846-48 W. Roosevelt Rd.
Galite užsakyti telefonu, kas tik reikalingas turite namams. LENGVOS IŠLYGOS

ANGLIJŲ KAINOS ŽEMESNĖS PERKANT IŠ ROSELAND COAL CO.
343 W. 107th Place
Tel. PULLMAN 6776
Tumonis ir Sunal, Sav.

ANGLIJŲ KAINOS ŽEMESNĖS PERKANT IŠ

ROSELAND COAL CO.
343 W. 107th Place
Tel. PULLMAN 6776
Tumonis ir Sunal, Sav.

ANGLIJŲ KAINOS ŽEMESNĖS PERKANT IŠ

DR. G. SERNER

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Italo.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
kampas Halsted St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8. Nedidėjimas pagal sutartį.

VYTAUTAS TARUTIS

VYTAUTAS TARUTIS
ADVOKATAS
BRIDGEPORT
3133 S. Halsted Street
Valandos: 11 iki 2, 4 iki 8 val. Vak.
Phone Calumet 6877
134 N. La Salle Street.
Room 2614
PHONE: STATE 7572
3149 S. Halsted Street
PHONE: VICTORY 2679

Ateinantį Trečiądienį Registracijos Diena

Spalio 16 Visi Vyrai nuo 21 iki 35 Mūsų Amžiaus Privalo Užsiregistruoti Kareivaviavimui

Ateinantį trečiądienį, spalio 16 d., nuo 7 val. ryto iki 9 val. vakaro aukščiau pažymėto amžiaus vyrai, vedę ir nevedę, piliečiai ir nepiliečiai, privalo užsiregistruoti.

Draftavimo komisija praneša:

1. Mokyklų principalai (perdėtinai) viešų mokyklų paskirti kaip registravimo viršininkai.
2. Mokyklų mokytojai, vadovybės principalai, patarnaus registravimui.
3. Registracija eis 404 mokyklose visam mieste ir aplinkėse, ir miesto rotušėje kit tiem, kurie atvykę Chicago įvairiais reikalais.
4. Registrantas turi žinoti štai ką: registracijos dienoje nuvykti į savo pricinkto balsavimo vietą, kuri bus atdara kaip ir balsavimui dienoje, ir čia sužinosite jūsų apilinkė mokyklos vietą, kurioje užsiregistruosite.

Telėsijos Jareckis praneša, kad tą dieną visoj Chicagoj 3, 648 balsavimų vietose bus iškeltos Amerikos vėliavos, kad kiekvienas žinotų ir greičiau surastų kur vyksti registruotis.

Žmonės be Savo Šalies ir Nėra Kur Jų Išdeportuoti

Jau senai čia keisias lietuvių Michael Bruzo ir jo žmonos, 10544 Edlbrooke ave., Roselande, kur juos išdeportuoti, bet niekaip negali to padaryti, nes nėra kur jų deportuoti.

Bruzai yra iš Lietuvos. Jie išvyko Kanadon. 1926 metais atvyko nelegaliai Amerikon ir pagal Kanados įstatymus penkis metus išgyvenę Amerikoje neteko Kanados pilietybės.

Dabar žmonės randasi tokioje padėtyje, kad jie nei Amerikos piliečiai gali likti, nei kitos šalys jų nepriimsia. —Rep.

LDS 53 Kuopos Žaislų Vakarų Rytų

Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 53 kuopos žaislų vakarėlis įvyks rytų vakare, spalio 13, Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted st. Prasidės nuo 4 val. po pietų žaislais, o nuo 6 val. vakarėlio šokių, pasivašininimui ir draugiški pasikalbėjimai.

„Kam laikas pavels, atsilankykite linksmai laiką praleisti. —Komitetas.

OPEROS ŽVAIGŽDĖ

GRACE MOORE

Chicago Komitetas Muzikos Ivertinimui rengia nepaprastai gražų koncertą Chicago Stadiume, spalio 17 dieną. Įžangos nebus—galės atsilankyti kas tik myli muziką. Gražių ir melodingų dainų išpildys garsioji operų, radio ir judžių dainininkė Grace Moore. Muzika bus Chicago Operos Orkestra, vadovybėje Henry Weber.